

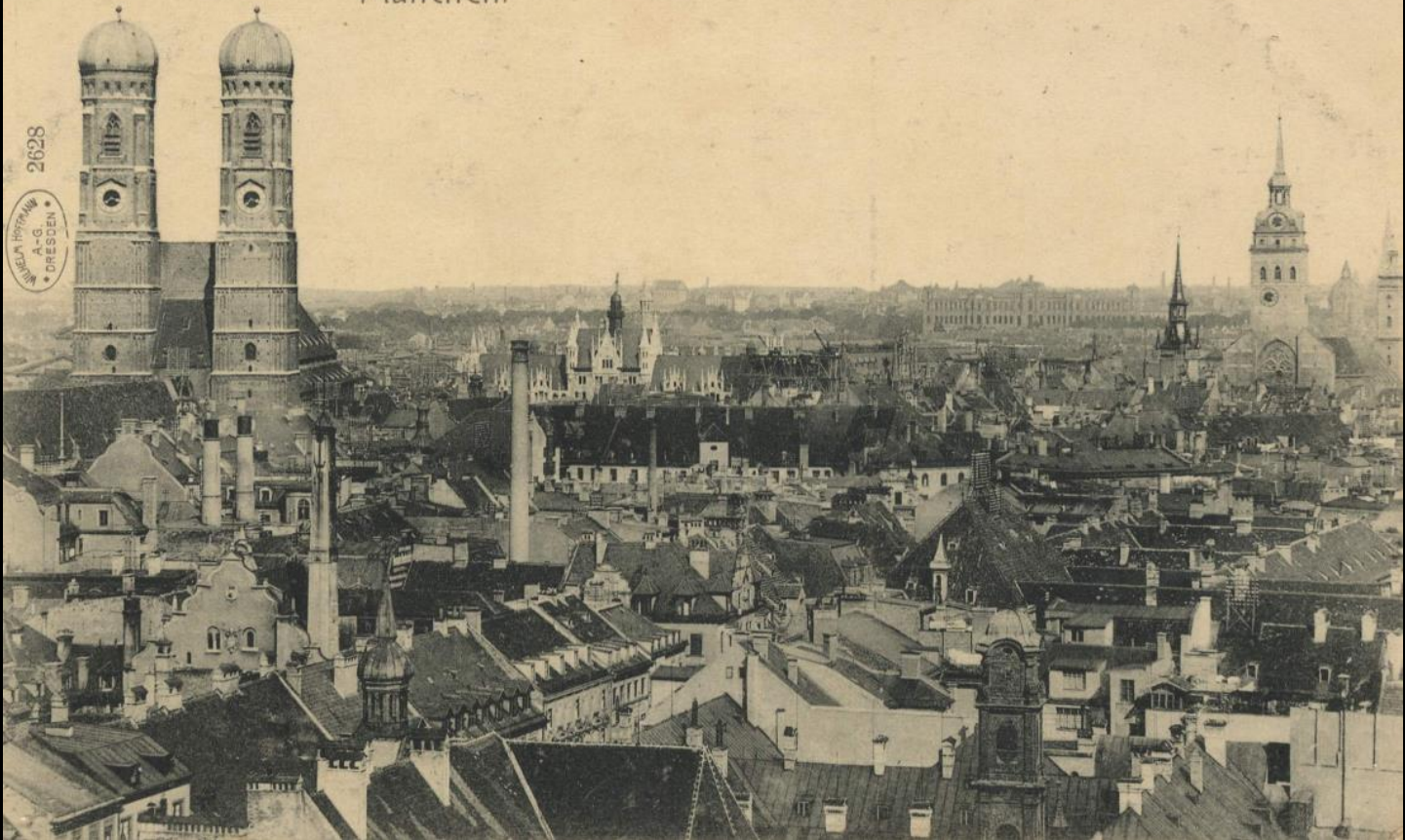
Pinakotéka

Mnichov

München.

2628

REIHER STRASSE
A.-G.
DRESDEN

Leo von Klenze: Alte Pinakothek, Mnichov, otevřeno 1836
před tím diskuse o ideální prezentaci uměleckých děl

Hans Wertinger: Wilhelm IV. vévoda Bavorský a Maria Jakobaea Bádenská

- počátky obrazové sbírky v Mnichově jsou dávány do souvislosti s cyklem obrazů zadaným bavorským princem **Wilhelmem IV.** (r. 1493–1550) a jeho manželkou, Jakobou Bádenskou
- byl vytvořen mezi lety 1528 a 1540 různými jihoněmeckými malíři

→ mezi těmito obrazy byl i obraz **Albrechta Altdorfera** (1482–1538), který je i dnes považován za skvost sbírky: Bitva Alexandra u Issu (1529)

→ k intenzivnímu sbírání obrazů mimo okolní regiony došlo ke konci 16. století

Albrecht Altdorfer: bitva Alexandra u Issu, 1529, Olejomalba na dřevě, 158,4 × 120,3 cm Alte Pinakothek, Munich

→ za vévody **Maxmiliána I.** (r. 1597–1651) byly spolu s německými malbami do Mnichova získána **díla vlámské a holandské provenience** → se zvláštním zaměřením na díla **Petera Paula Rubense** (1577–1640)

Joachim von Sandrart:
Maxmilián Josef Leopold Ferdinand,
vévoda bavorský **z rodu Wittelsbachů**
(vláda 1597–1651), malba ze 17. století

→ druhá fáze mezinárodní sběratelské činnosti proběhla během panování **Maximiliana II. Emanuela**, který měl jako guvernér španělského Nizozemí (r. 1691–1706) zvláštní přístup na tamní **živý trh s uměním**

Joseph Vivien: Maximilian II. Emanuel (1662–1726) před městem Bergen s pážetem (pravděpodobně jeho filius illegitimus, později Comte de Bavière)

- v extrémně krátké době byly do Mnichova získány stovky obrazů z Antverp, Bruselu a jiných částí, včetně stěžejních děl Rubense
- i když není téměř nic známo o agentech, kteří prováděli akvizice – kvalita a množství nákupů naznačují velmi kvalitní odbornou činnost
- asi okolo roku 1700 kurfiřt čtyřnásobně rozšířil svou sbírku

- získané obrazy byly **prezentovány** (i když ne veřejně), v galeriích paláců v **Nymphenburg** a **Schleissheim** nedaleko Mnichova
- v první polovině 18. století se tato obrazová **sbírka** později stala **základem Pinakotéky**, v té době již obsahovala stovky obrazů

Giuseppe Volpini: **Maxmilián II. Emanuel**,
okolo 1720, Bayerisches Nationalmuseum

Nymphenburg, zámek

Nymphenburg, zámek

Schleißheim Palace, Munich

- charakter a rozsah těchto sbírek byl dramaticky změněn v roce 1777
- v tomto roce v souvislosti s dědictvím došlo k přerozdělování majetku
- výsledkem bylo začlenění tří komplexních malířských galerií do mnichovských sbírek:
- obrazárny v **Düsseldorfu a Mannheimu** byly formálně začleněny do bavorského vlastnictví v roce 1777
- sbírka ze **Zweibrucken** byla spojena s mnichovskou v roce 1799, kdy kurfiřt **Maximilian IV. Joseph** (r. 1799–1806), získal trůn
- mannheimské a düsseldorfské sbírky se zpočátku nehnuly z jejich původních umístění
- do Mnichova byly přeneseny až v roce 1798 a druhá v roce 1805, aby byly ochráněny v souvislosti s napoleonskými válkami

- **Düsseldorfská obrazárna** se rozvinula do podoby významné kulturní „atrakce“ brzy po svém založení na počátku 18. století (okolo 1714)
- byla navštěvována učenici, vědci z celé Evropy, nejen Angličany, kteří cestovali podél Rýna směrem do Itálie v rámci Grand Tour
- její zakladatel, kurfiřt **Johann Wilhelm** (v.1690–1716), podnikal **četné a vysoce kvalitní akvizice na evropském trhu s uměním**
- o tom svědčí fragmentárně dochovaný záznam ve *War Commissariat treasury*
- dokument uvádí, že v Düsseldorfu bylo vynaloženo sto tisíc *reichstaler* – což byla obrovská částka v té době, na „obrazy, malíře, umělecké agenty, sochaře, šperky, slonovinu, a podobně“

- blízké rodinné a diplomatické vazby pojily **Johanna Wilhelma** k Florencii a Madridu, což hrálo ústřední roli v jeho sběratelské činnosti
- v **Madridu** → jedna ze **sester** Johanna Wilhelma – **Marie Anna Falcko-Neuburská** → byla od roku **1690** **královnou Španělska** – svým německým příbuzným posílala vzácné obrazy ze španělské umělecké sbírky
- díla španělské a vlámské provenience → pro Düsseldorf a později pro Mnichov
- **druhá manželka** Johanna Wilhelma – **Anna Maria Luisa**, pocházela z Florencie a přinesla odtud do Düsseldorfu cenné obrazy, které přijala jako dary svého otce, **Cosima III. de Medici** (v. 1670–1723)

- **Mannheimská obrazárna**, krátce před tím, než byla převedena do Mnichova, se skládala z více než 700 obrazů, které zahrnovaly práce, které pocházejí z **Düsseldorfu**, poté, co část této sbírky byla dočasně přenesena do Mannheimu v roce 1731
- sice poměrně nová sbírka **galerie Zweibrücken** čítala asi 2000 obrazů, mezi nimiž bylo mnoho **francouzských děl 18. století**

Peter Paul Rubens (1577–1640):
Poslední soud, 1617, olejomalba
na plátně, 606 x 460 cm
Alte Pinakothek, Mnichov

Peter Paul Rubens (1577–1640):
Únos dcer Leukippových, okolo 1617
olejomalba na plátně, 224 x 211 cm
Alte Pinakothek, Mnichov

Raphael (1483–1520): The Canigiani Madonna, 1507, olejomalba na desce, 131 cm x 107 cm
Alte Pinakothek, Mnichov

Jacob Jordaens (1593 - 1678). Satyr a rolníci, 1620–1621,
Alte Pinakothek, Munich

Jean-Baptiste-Siméon Chardin
(1699–1779) žena loupající tuříny,
okolo 1740, olejomalba na plátně,
46.2 cm x 37 cm

**Alte Pinakothek z Zweibrücken
Gallery**

François Boucher (Paris 1703 - id.1770):
Odpočívající dívka, olejomalba na plátně,
1752, 59x73cm, **Alte Pinakothek, Munich**

CLAUDE LORRAIN (b. 1604, Chamagne, d. 1682, Roma):
Vyhoštění Hagar, 1668,
olejomalba na plátně, 107 x 140 cm, **Alte Pinakothek,
Munich**

- po francouzské invazi v zimě 1800–1801 bylo asi 70 obrazů z různých míst v Mnichově zabaveno a odvezeno do Paříže
- v roce 1815 asi jedna třetina zabavených obrazů se vrátila zpět
- přesto došlo k výraznému růstu sbírky v těchto letech:
- okolo 1500 děl z klášterů, kostelů a nadací, které byly sekularizované
- počínaje rokem 1803 – do Mnichova, hlavního města Bavorska, svezena řada děl
- v letech následujících, jak kurfiřt Maximilian IV. Joseph (od roku 1806 král Maximilian I.) a jeho syn – korunní princ Ludvík rozšířili mnichovskou sbírku prostřednictvím akvizic v Itálii a Paříži

Maxmilián I./IV. Josef (1756–1825)

Bavorský král Ludvík I.

- poslední skvělý doplněk sbírky proběhl v roce 1827
- nákup slavné sbírky – více než 200 děl raných německých a nizozemských maleb sestavených bratry Melchiorem (1786–1851) a Sulpiziem (1783–1854) Boisseree
- díky této akvizici dosáhla mnichovská obrazová sbírka stavu světové třídy
- spolu s Belvederem ve Vídni
- Altes Muzeum v Berlíně
- a drážďanskou Gemäldegalerie
- jedna z nejvýznamnějších galerií v německy mluvících zemích

Rogier van der Weyden: oltář sv. Kolumny, olejomalba na desce, 138 x 70 cm, Alte Pinakothek, Munich

- oltářní obraz byl v roce **1801** součástí inventáře **katedrály sv. Kolumby v Kolíně nad Rýnem**, kde se nacházel v kapli rodiny Wasservass, která byla pravděpodobně založena v 60. letech 15. století Goddertem von dem Wasservass, kolínským purkmistrem
- podle Lorne Campbell, dílo zřejmě nikdy neopustilo soukromou kapli
- v roce **1808 Sulpiz a Melchior Boisseree** koupili dílo, které v roce **1827 získala Alte Pinakothek v Mnichově**

Melchior Boisserée (1840)

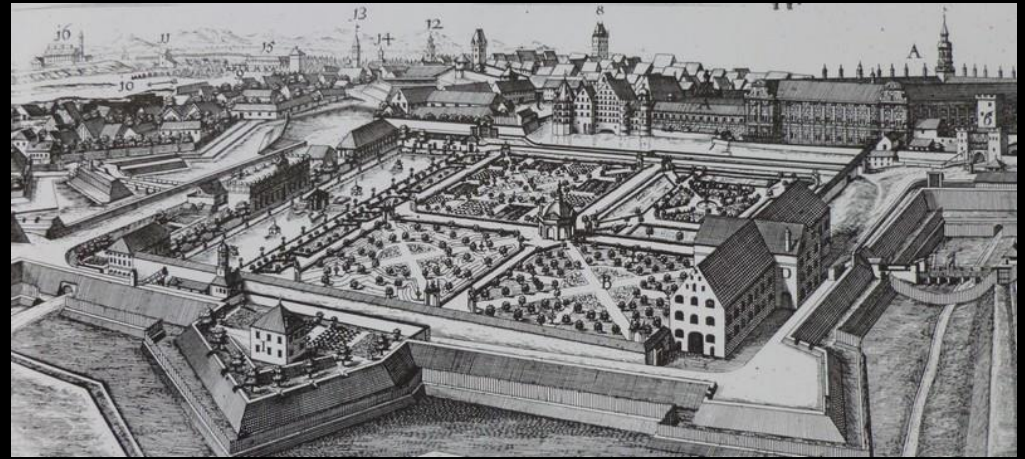
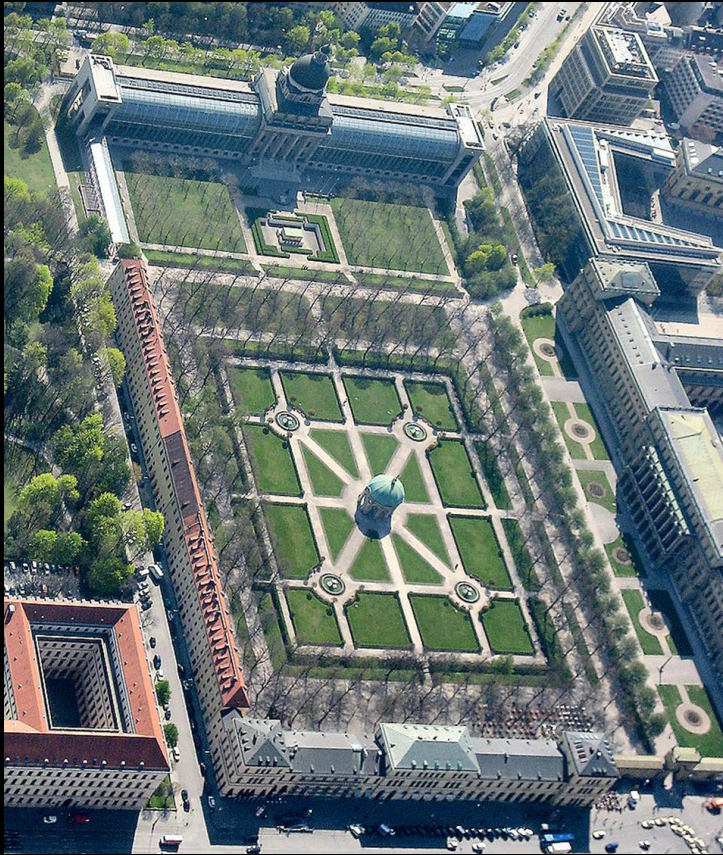

Peter von Cornelius: Sulpiz Boisserée

- s pravidelným růstem sbírky po roce 1777 bylo nejvyšší prioritou zajistit řádné umístění této sbírky a vhodnou prezentaci obrazů
- požadavkem bylo umožnit přístup veřejnosti ke sbírce
- v roce 1779 pod vládou kurfiřta Karla Theodora (1724– 1799), byla zahájena stavba nové budovy, která měla uschovat sbírku, která byla do té doby rozdělena mezi různé mnichovské galerie a zámky
- budova byla navržena Carlem Albrechtem von Lespilliezem
- ihned po svém dokončení v roce 1783 → Hofgartengalerie, jak se muzeum nazývalo, byla otevřena veřejnosti
- vstup do Hofgartengalerie byl zdarma
- od začátku bylo otevřeno pro všechny, v pracovní dny od 9.00 – 12.00 a od 13.00–19.00 (a do 16.00 v zimě).
- kurfiřt se rozhodl, že cílem muzea „je smysluplná zábava pro milovníky umění a zároveň, vzdělávání pro studenty umění.“

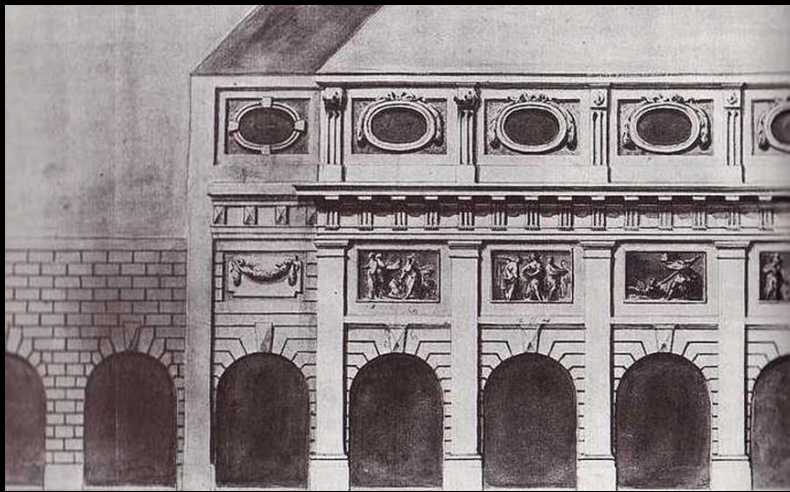

Anna Dorothea Lisiewska-Therbusch (1721–1782): **portrét Karla Theodora**, bavorského kurfiřta (1724-1799), 1763, olej na plátně, 82 × 65.5 cm , Reiss-Engelhorn-Museen

M. Wening: Maximilianova zahrada v ideální podobě ze severu, rytina, 1701

Hofgarten (München)

Návrh pro novou Hofgartengalerie,
München, Staatl. Graph. Sammlung

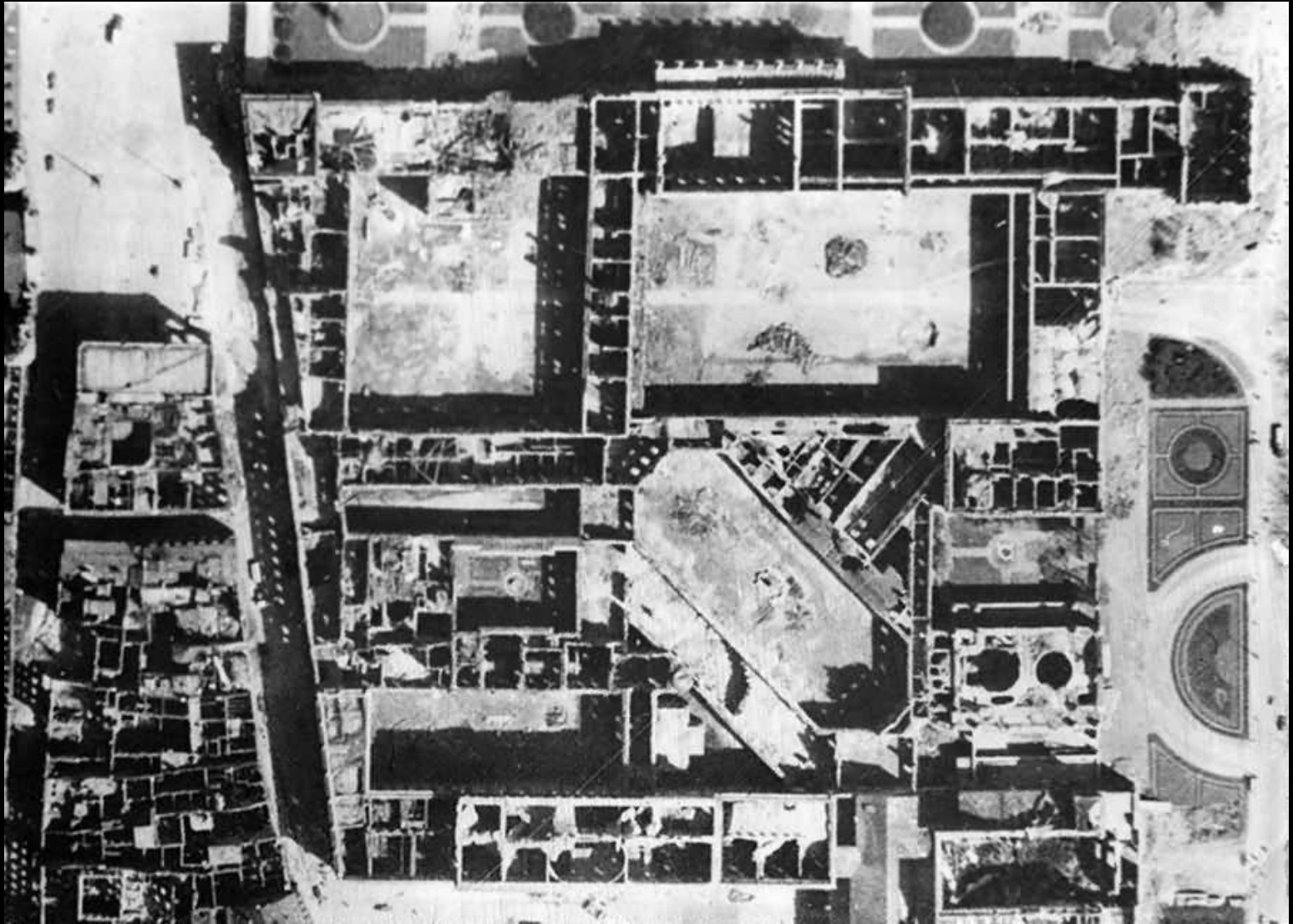
Mnichov, Hofgartengalerie

Hofgarten in München mit
Nymphenbrunnen, Arkadengänge

Residenz Muenchen

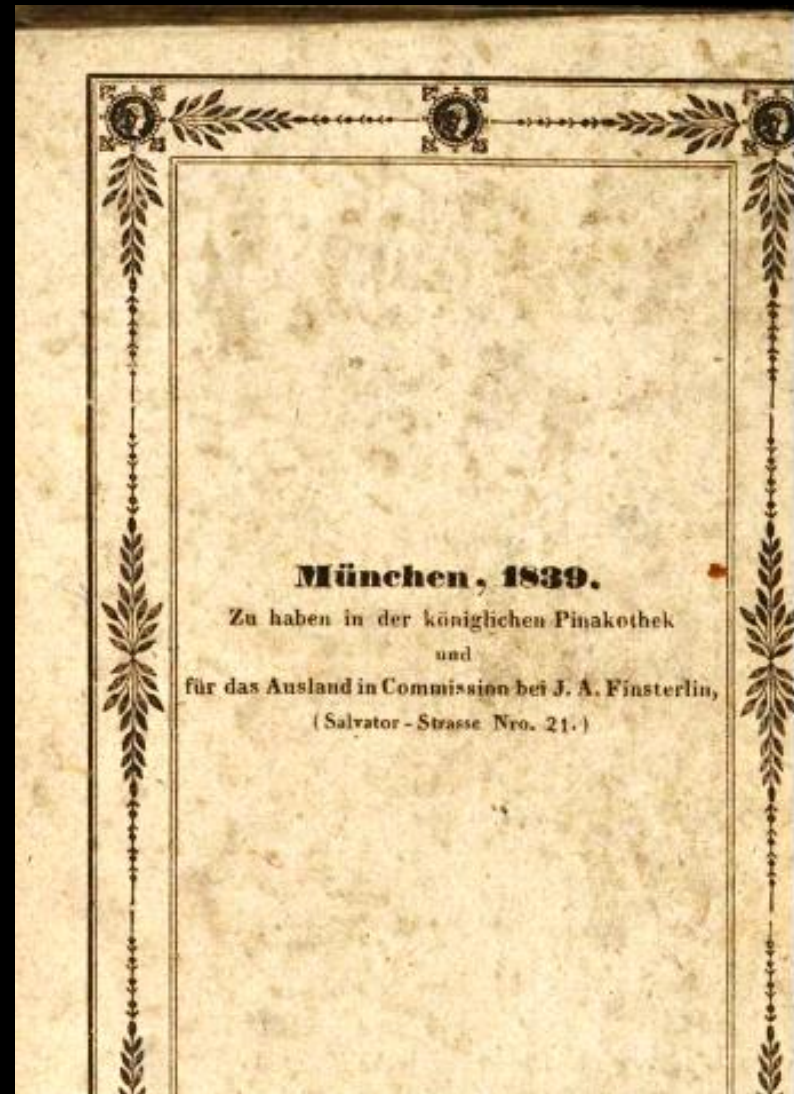
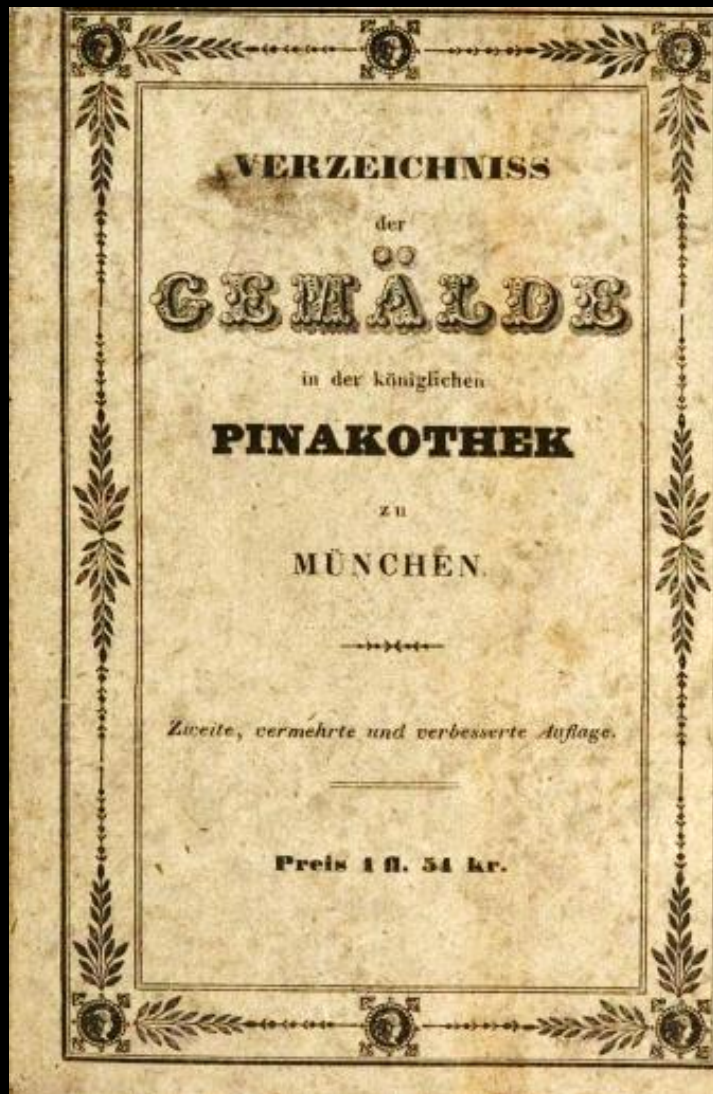

München, Residenz Feldherrenhalle Hofgarten May 1944

Albrechtovy arkády v roce 1987, poté kontroverzní přestavba na státní kanceláře

- veřejný přístup ke královské sbírce malířství
- sbírka byla podpořena publikacemi
- na počátku roku 1787 odborné katalogy určené pro běžného čtenáře, napsané anonymním autorem, „šikovné do ruky, levné“
- druhý katalog se objevil k prodeji v roce 1805
- byl napsán ředitelem galerie Johannem Christianem von Männlichem (1741–1822)
- na rozdíl od Glyptotheky, na počátku 19. století se Pinakotheka mohla ohlédnout za dlouhou tradicí publikací a přístupů veřejnosti
- vědecký katalog Pinakotheky: *Verzeichnis der Gemaelde in der koniglichen Pinakothek zu München* (katalog obrazů v královské pinakotéce v Mnichově) od ředitele Johanna Georga von Dillise → byl vydáván v roce 1838 u příležitosti otevření nové budovy muzea
- mohl být zakoupen za skromnou částku jednoho florinu a padesáti čtyři korun

http://reader.digitale-sammlungen.de/de/fs1/object/display/bsb10729935_00040.html

Verzeichniss
der
GEMÄLDE
in der
Neuen königlichen Pinakothek

©Antiquariat Stadler & Co. München.

Preis 36 kr.

München, 1874.
Neue königliche Pinakothek.

Druck der F. K. Schwann'schen Buchdruckerei in Leipzig.

Saal der Stifter.

Die Decke dieses Saales ist mit Ornamenten reich verziert, und die Wände sind mit den Bildnissen jener Regenten aus dem churpfalz-bayerischen Hause geschmückt, welche die in der Pinakothek aufgestellten Kunstschatze mit ausgezeichnete Kunstliebe und mit grossem Kostenaufwande gesammelt haben.

Auf der Wand, dem Eingange gegenüber, befinden sich:

- ^A a) das stehende Bildniss des Churfürsten Johann Wilhelm von der Pfalz, Stifters der ehemaligen Gemälde-Gallerie zu Düsseldorf. Ganze, lebensgrosse Figur im Harnische mit dem Hermelinmantel und dem goldenen Vliesse, und mit dem Reichsapfel in der rechten Hand. Gemalt von Richter. Auf Leinw. 7' 7" hoch, 5' 6" breit.

- b) Das stehende Bildniss des Churfürsten Maximilian Emanuel von Bayern, Stifters der Gemälde-Gallerie zu Schleissheim. — Ganze, lebensgrosse Figur im Harnische und Hermelinmantel mit dem goldenen Vliesse. Gemalt von Martin Maingaud. Auf Leinw. 7' 7", hoch, 5' 6" breit.

Auf der Wand mit der Eingangsthüre:

- c) das stehende Bildniss Maximilians I. des vormaligen römischen Reiches Ertruchsess und Churfürsten von Bayern, Stifters der Gemälde-Gallerie in der von ihm erbauten Residenz. — Im Harnische gekleidet hält er in der rechten Hand den Reichsapfel neben dem auf einem Tische liegenden Churhute, die linke Hand ruht auf einem Stocke. Gemalt von Nicolaus Prucker. Auf Leinw. 8' 5" hoch, 5' 11" breit.
- d) Das stehende Bildniss des Churfürsten Carl Theodor von der Pfalz, Stifters der Gemälde-Gallerie zu Mannheim. Ganze, lebensgrosse Figur im Harnische und Hermelinmantel mit dem goldenen

→ první ředitel Pinakotheky – **Johann Georg von Dillis**, byl posledním ředitelem **Hofgartengalerie**

→ v roce 1790 mu byla svěřena funkce inspektora Hofgartengalerie

→ a v roce 1822, po smrti Männlicha, byl přijat na pozici **ústředního ředitele galerie**

→ oba dva, Männlich a Dillis byli sami malíři, a oba byli zodpovědní **za instalaci obrazů v galeriích**, na které dohlíželi

Johannes Wölffle: **Johann Georg von Dillis**
(1759–1841), 1833

- uspořádání, které **Dillis** koncipoval pro Pinakotheku bylo zachováno téměř po celé 19. století
- úzce souvisí jak s jeho prací v Hofgariengalerii, tak i kontroverzními myšlenkami **Männlicha**, které na desetiletí daly podobu mnichovské sbírky
- způsob, jakým byly obrazy zavěšeny v mnichovské státní sbírce před Männlichovou smrtí byl jedinečný – v muzeích v německy mluvících zemích
- systém zavěšení obrazů dle **Christiana von Mechela** (1737–1817), který byl uplatněn **ve Vídni od roku 1781** → dále byl dobře přijat, a napodoboval se v celé Evropě, byl velmi **odlišný od systému uplatněném v mnichovské Hofgartengalerie až do 19. století**
- uspořádání obrazů v Mnichově sledovalo didaktické zásady, ale **Hofgartengalerie** byla **protikladem k nově organizovanému Belvedere Museum ve Vídni**

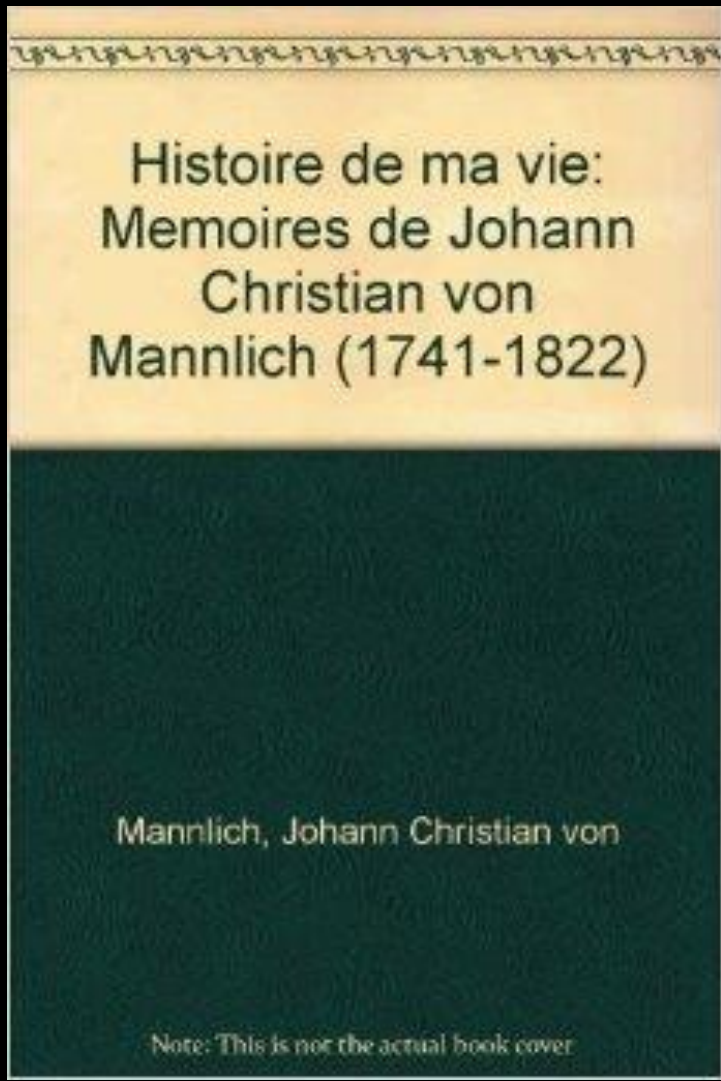
- cílem uspořádání ve Vídni bylo, aby byly představeny **dějiny umění ve svém chronologickém vývoji – rozdělení na školy**
- naopak záměrem v **Hofgartengalerii** bylo vést návštěvníka prostřednictvím výstavních síní **směrem k nejvyšším uměleckým vrcholům**
- **Männlich** předělal **Hofgartengalerii v roce 1799**, radikálně změnil systém zavěšení, který existoval před tím, než se stal ředitelem

→ v předmluvě k prvnímu svazku muzejního katalogu v roce 1805, Männlich vysvětluje svůj plán:

„Cílem je ukázat estetický vývoj umění, a ne historické školy. Podle našeho modelu, nejdokonalejší zachovalá mistrovská díla všech škol a epoch a všech objektů, jsou vedle sebe v jedné hale, tak oku bude nabídnuto vždy příjemné zpestření, a divák bude stále schopen pozorovat náročné rozdíly a přednosti různých škol, a porovnávat mistrovská díla přímo před sebou a v těsné blízkosti vedle sebe ...“

→ Männlich tak využívá techniku kvalitativního *crescendo* až do poslední, vrcholné haly

→ upuštění od prezentace děl podle škol bylo charakteristické pro sbírky v Mnichově – bylo to kontroverzní

Johann Christian von Mannlich, autoportrét

- i přes ostrou kritiku, Männlichův systém byl udržován až do jeho smrti, a obrazy nebyly převěšeny až do té doby, než Dillis převzal funkci ředitele
- reorganizace Hofgarten Galerie podle moderních zásad – kategorizace podle škol byl druh testu pro **nový systém instalace v nové budově Pinakotheky**
- představuje to počátek významného posunu v prezentaci bavorské obrazové sbírky
- **Dillisovo** schéma pro Pinakotheku bylo stanoveno dávno předtím, než byla dokončena stavba muzejní budovy

Alte Pinakothek, München

- v roce 1822 **Dillis** píše:
- „uspořádání všech velkých obrazů sbírky je předmětem **systematické organizace**, na které je založeno klidné potěšení milovníků umění a povznesení studentů umění, a **kategorizace podle škol** ve vztahu k afinitě a charakteristice je **všeobecně uznáváno jako nejúčinnější**“
- zatímco **Mechel ve Vídni** v první řadě používá chronologii jako východisko pro své uspořádání – u Dillise převažovaly estetické aspekty
- jeho hlavním zájmem v reorganizaci Hofgartengalerie bylo, že „systém je v souladu s estetickým citem.“
- je příznačné, že studoval různé evropské galerie – mj. **Uffizi**

- v Pinakotéce Dillis **instaloval díla ve velkých, soudržných skupinách:**
- pořadí – od rané německé malby přes sbírku Rubensových děl po Italy jako nejvyšší bod na konci expozice
- po holandském malířství následovala francouzská škola; a španělská škola vedla do italské části
- schéma Dillise dává celkový dojem umně vyváženého a soběstačného systému
- tři centra přitažlivosti byly rovnoměrně rozděleny, a to symetricky – úzce to souvisí s architekturou samotné **Pinakotheky**, jejíž půdorys byl architektonicky přizpůsoben instalačnímu systému

Pohled na Alte Pinakothek, Mnichov 1890-1900, kolorovaná fotografie

- v letech 1826–1836 **Leo von Klenze** postavil Pinakotéku ve čtvrti Maxvorstadt – místo, daleko od bran historického centra Mnichova, požární bezpečnost, bezprašné ovzduší a optimální osvětlení
- budova, volně stojící z důvodů požární bezpečnosti a optimálního osvětlení, byla, stejně jako Glyptotheka, označena podle řeckého pojmenování
- na rozdíl od Ludvíkova soukromého muzea starožitností, **Pinakotéka byla státní zakázkou** již v době vlády **Maxmiliána I. Josefa**
- **korunní princ Ludvík** byl ovšem taktéž hnací silou tohoto projektu
- byl zapojen od počátku, kdy byl projekt **poprvé projednáván v roce 1807**
- když v roce 1831 Stavovské shromáždění odmítlo poskytnout další finanční prostředky na jeho dokončení, **Ludvík sám převzal část nákladů**
- nová budova měla nahradit **Hofgartengalerii**, která se stala příliš malou, protože do Mnichova přešly **sbírky z Düsseldorfu, Mannheimu, a Zweibrücken**

→ Dillis a Klenze později představili funkční schéma v šesti bodech:

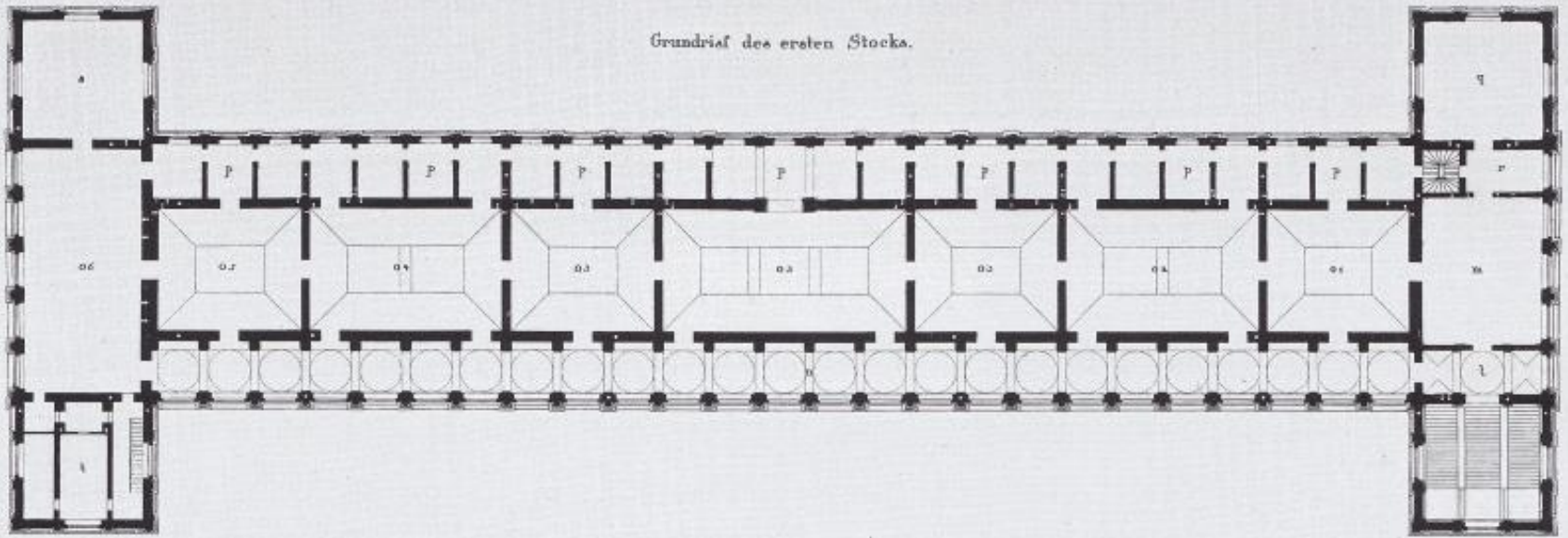
1. orientace východ-západ s okny na sever a na jih
2. rozmístění obrazů podle formátu v galeriích a jejich speciálně konstruovaných kabinetech
3. horní osvětlení galerií
4. osvětlení kabinetů severním bočním světlem
5. zamezení odrazů díky vysoké klenbě
6. samostatný vchod do každé z hlavních galerií z jižní lodžie

→ Klenze napsal ve své publikaci o plánu Pinakothéky: „po myšlence návrhu interiéru budovy, která byla koncipována a vyjasněna... exteriér následoval dle vlastního uvážení“

→ velmi neobvyklá forma Pinakothéky postavená jako přímý následek funkčních aspektů

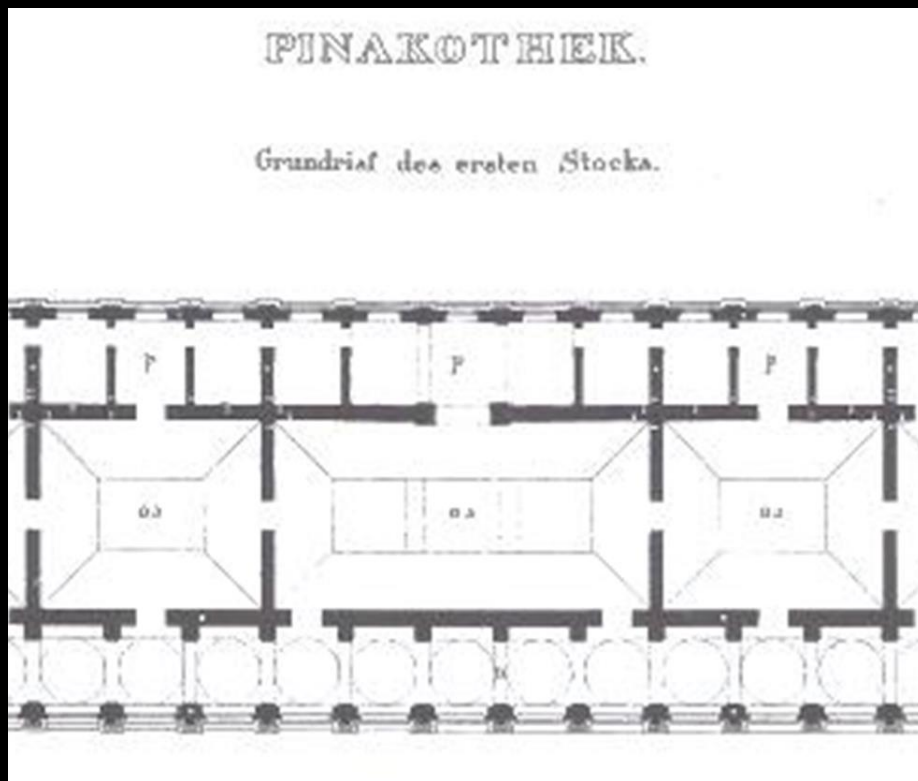
PINAKOTHEK.

Grundriß des ersten Stocks.

Leo von Klenze (1784–1864): půdorys mnichovské Pinakotheky

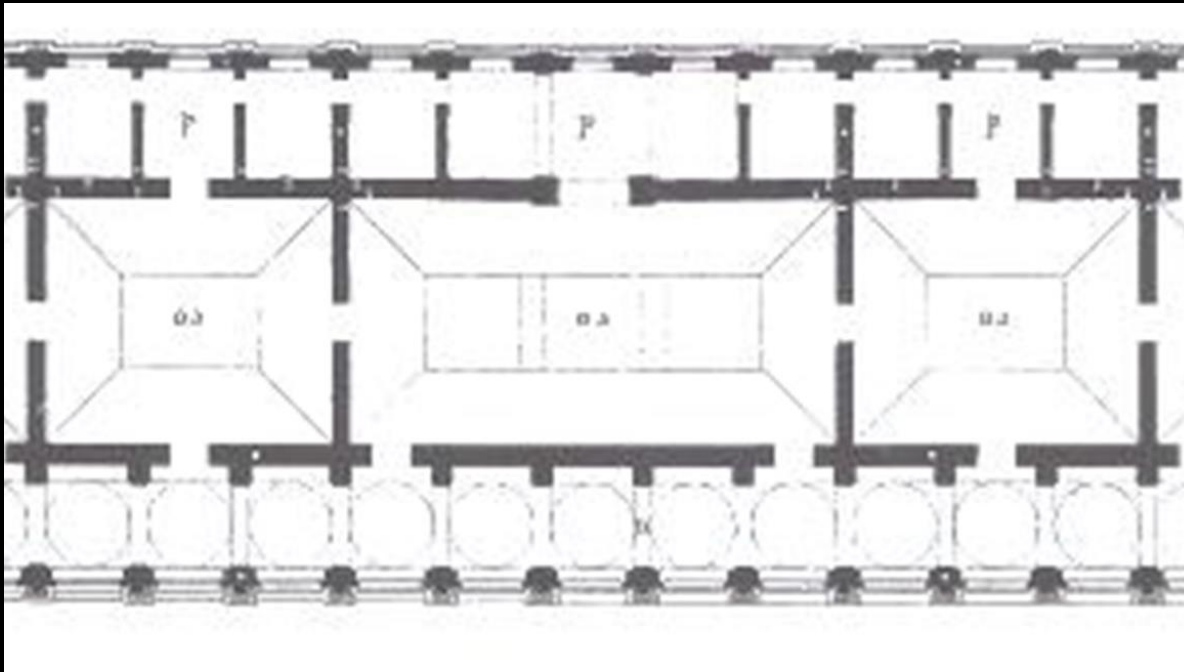
- Klenzeho rané skici/náčrty z roku 1820 již ukazovaly skutečný plán Pinakotheky
- pět (později sedm) místností různých velikostí, s horním osvětlením, s enfiládou, s vysokými náběhy klenby, zabíraly střed horního patra
- klenuté spodní patro bylo vyhrazeno pro depozitáře, kopírování a konzervování děl, správy muzea, místnosti pro grafiky a kresby a řecké vázy
- vchod a schodiště haly se nacházely na východní straně
- galerie ležící kolmo, s bočním osvětlením, uzavírá západní úzkou stranu budovy

Leo von Klenze (1784–1864): půdorys
mnichovské Pinakotheky

Loggie v horním podlaží jižní strany
Alte Pinakothek před zničením

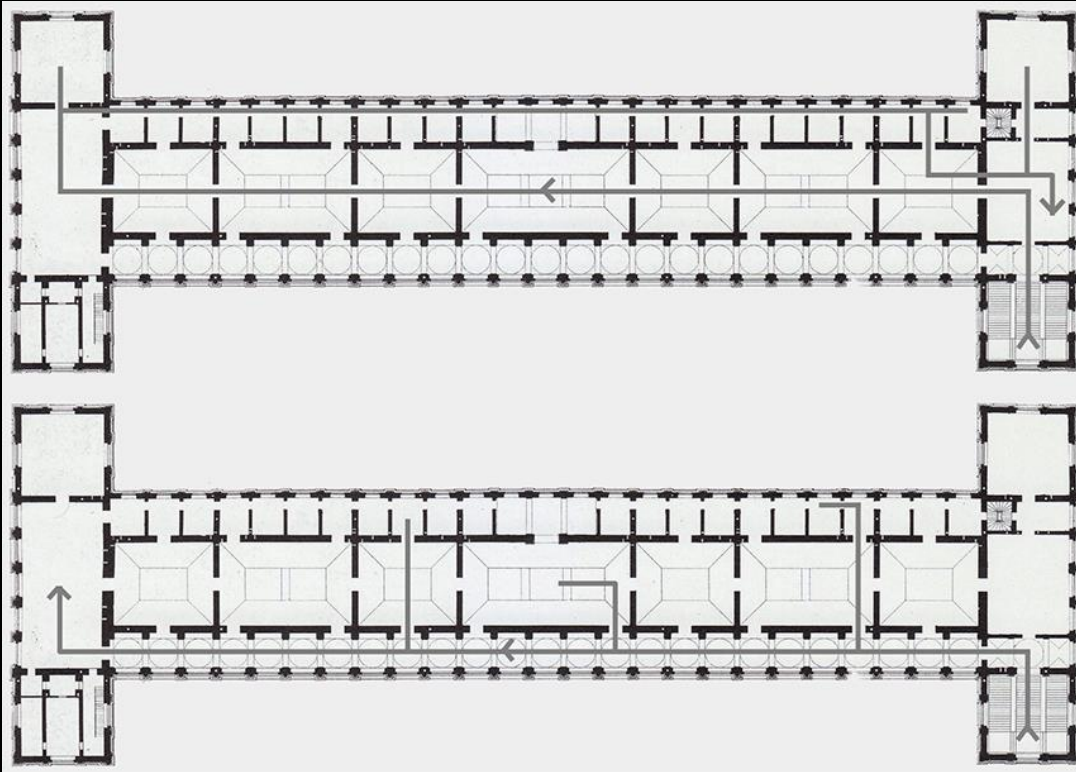

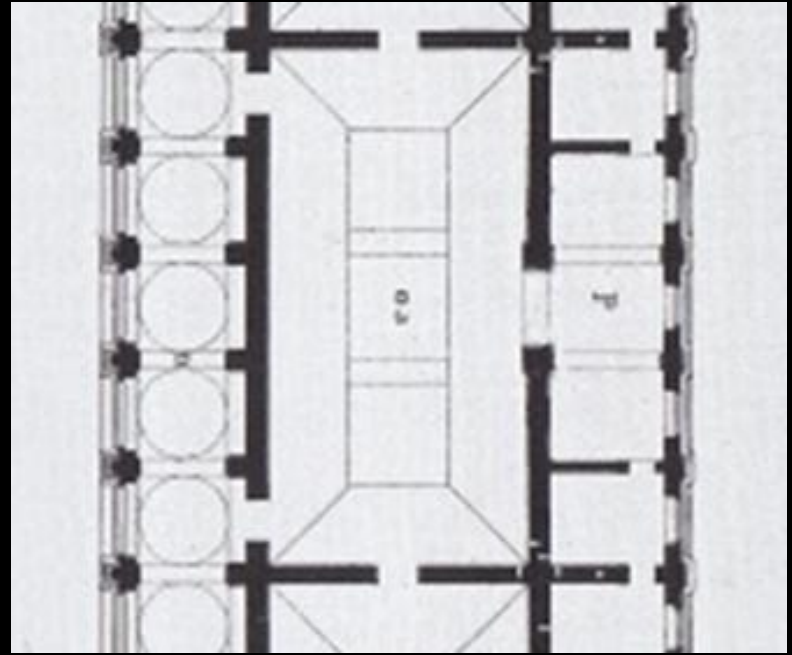
- na jižní straně, kontinuální plocha klenuté galerie umožňující samostatné vstupy do všech hlavních galerií
- na severní straně se nachází sousední řetězec nízkých kabinetů, které jsou osvětleny z boku
- dobře promyšlený systém osvětlení byl lepší, než ten, který byl použit pro horní patro obrazárny v **Altes Museum Schinkelem** v Berlíně (1823–1830), který je osvětlen bočním osvětlením ze tří směrů

- racionální tok půdorysu je důsledně stanoven v souladu s Durandovým plánováním sítě
- bylo zde ústřední topení, se čtrnácti troubami v suterénu vybavující muzeum regulovaným přívodem teplého vzduchu
- komplikovaně provedené horní osvětlení ze skla a železa

Alte Pinakothek, Mnichov, pohled do Rubensovy galerie, 1926

Johann Lorenz Maaß: Rubens Room, Alte Pinakothek, okolo 1880

- na stěnách visely rudé a zelené damašky (rekonstruované v roce 2009)
- klenutý strop byl zdoben bohatými bílými a zlatými štuky → návštěvník byl naladěn do vhodné nálady
- **Dillis** se však, stejně jako **Johann Martin Wagner** ve vztahu ke **Glyptotéce**, obával, že bohatství výzdoby by mohlo odvrátit pozornost/zrak od uměleckých děl
- erby, ozdoby, jmenovky a portrétní busty odpovídaly obrazům vystaveným v příslušných galeriích

München. Alte Pinakothek.

Alte Pinakothek, Mnichov, pohled od jihovýchodu, okolo 1900, pohlednice

- Dillis a Klenze studovali centrální stropní osvětlení v Salonu Carree v pařížském Palais du Louvre, Paříž (1789)
- v Mnichově však lucerny byly mnohem ohromnějších rozměrů, a jako závazek k moderní funkčnosti galerie, výrazně vyčnívaly z budovy
- tvarosloví italské rané a vrcholné renesance

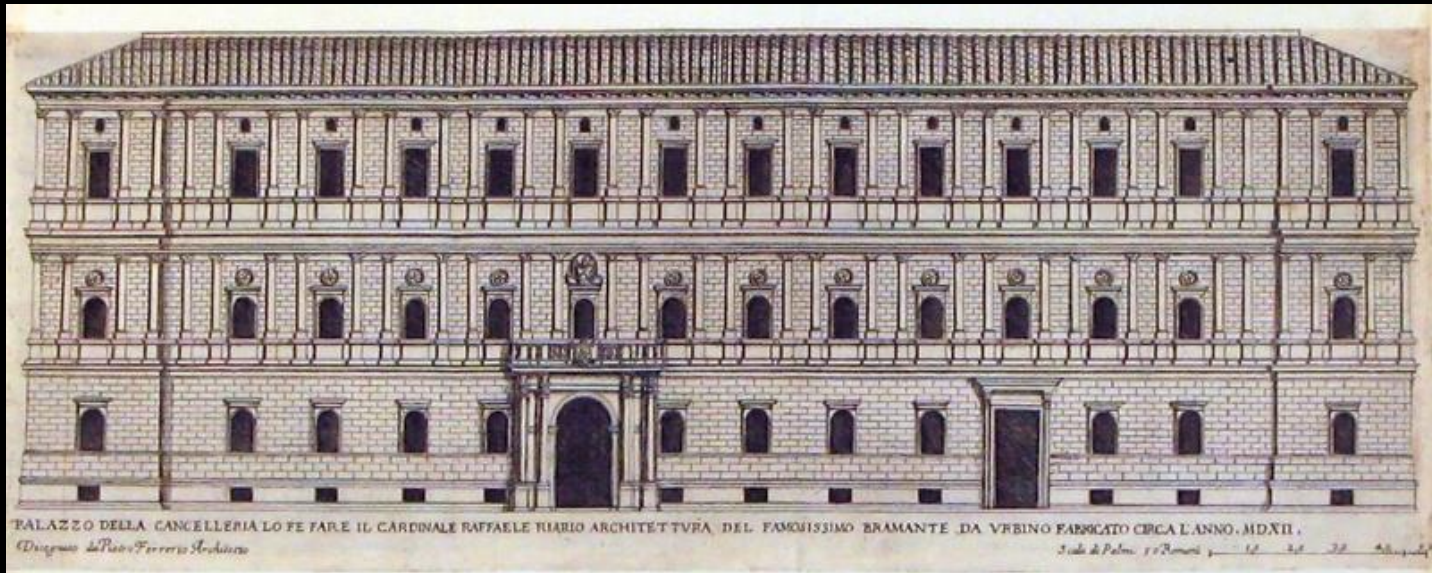

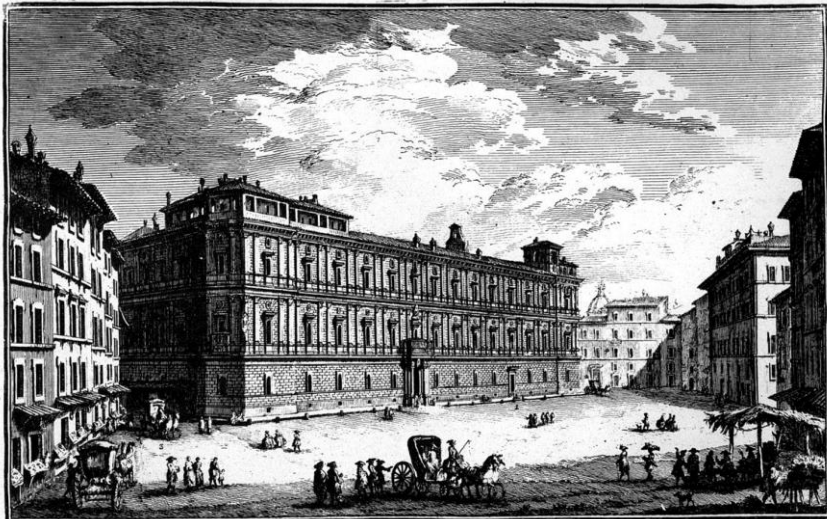
- Klenzeho cihlová stavba → cihly bez malty podle vzoru **opus romanum** – pečlivě artikulované kvádry
- **světle žlutá cihla** kontrastuje s **šedo-zeleným pískovcem** (Bad Abbach)
- okenní rámy a rytmičné výklenky s korintskými pilastry na severní fasádě a horním patře → příklad **Donata Bramanteho** – **Palazzo della Cancelleria**
- velkoryse **prosklená lodžie** – chodba s iónskými pilastry na jižní straně je po **vzoru Raphaelovy lodžie ve Vatikánu**
- základní kámen Pinakotheky byl položen **dne 6. dubna**, na Raphaelovy narozeniny (*1483)
- stavba se řadí mezi prvotiny renesančního obrození

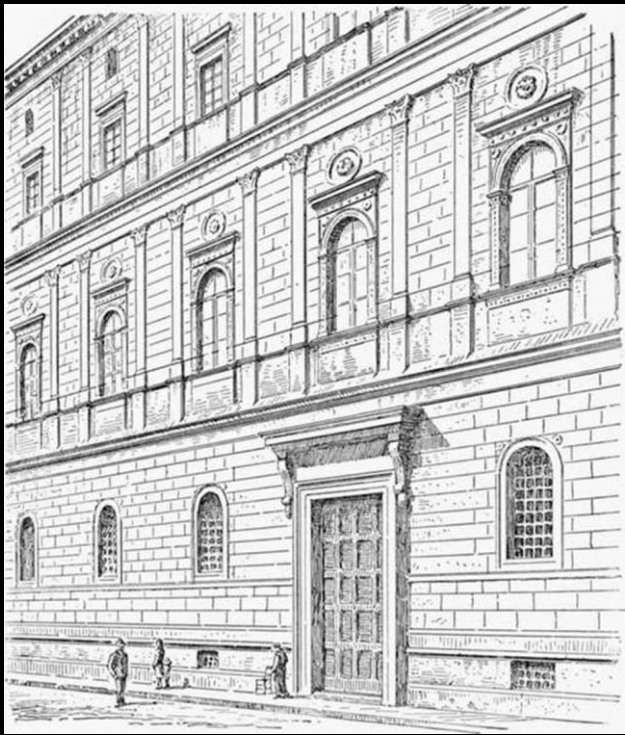
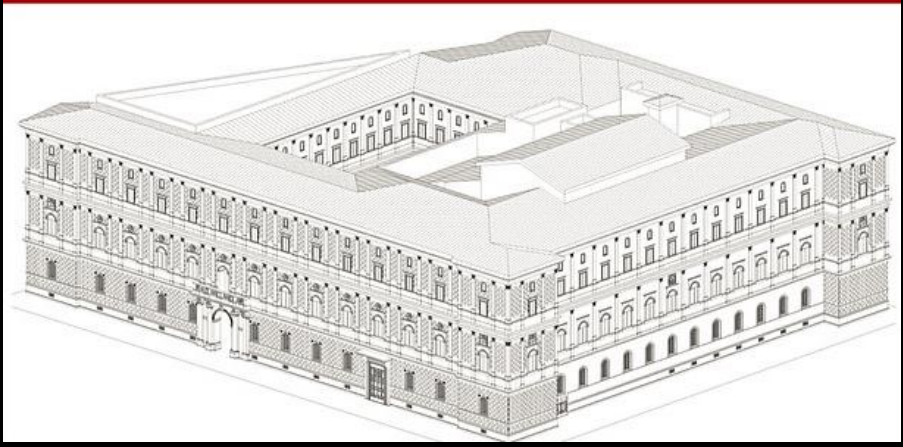
Bramante: Palazzo della Cancelleria, Řím

Palazzo della Cancelleria lo fe fare il Cardinale Raffaele Riario

Palazzo della Cancelleria Apostolica
Chiesa di S. Lorenzo e Damiana, Scuola di Leonardo e Scuola degli Apotecari, collegamenti della del Palladiano e Palazzo del Marchese Colli.

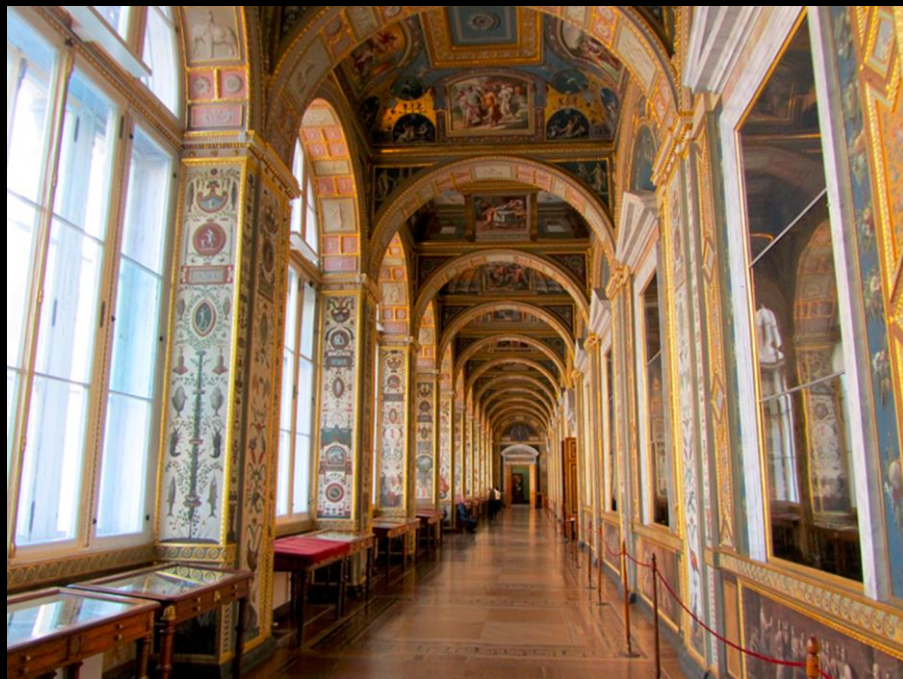
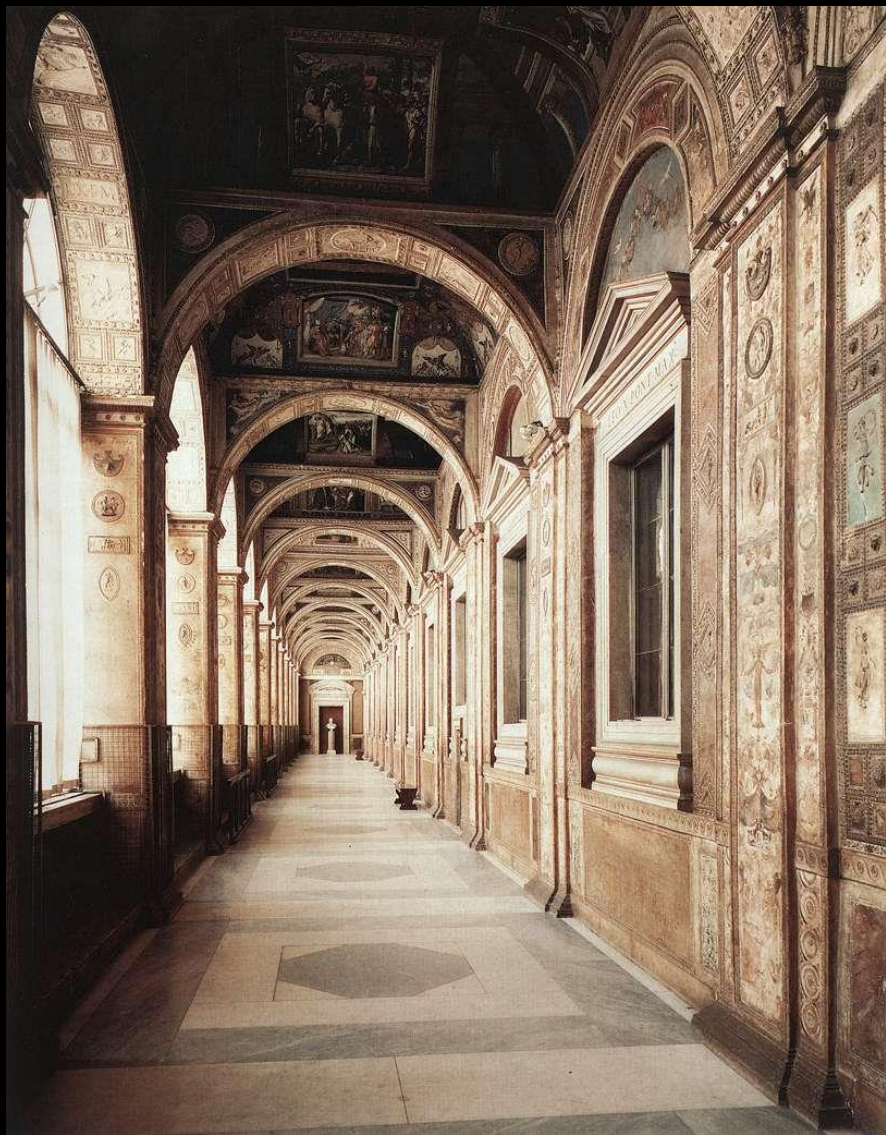

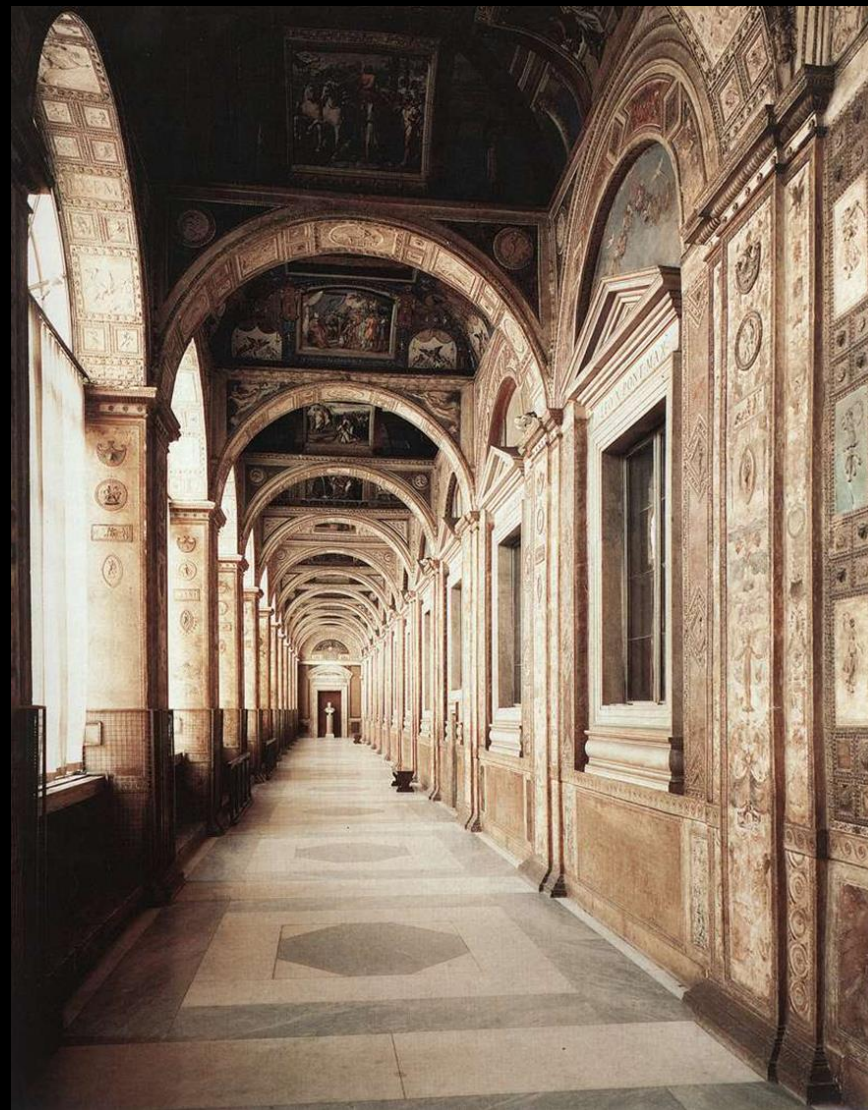
Raphael: Loggia, Vatican Palace

MacPherson, Robert (1811-1872): Loggia of Raphael

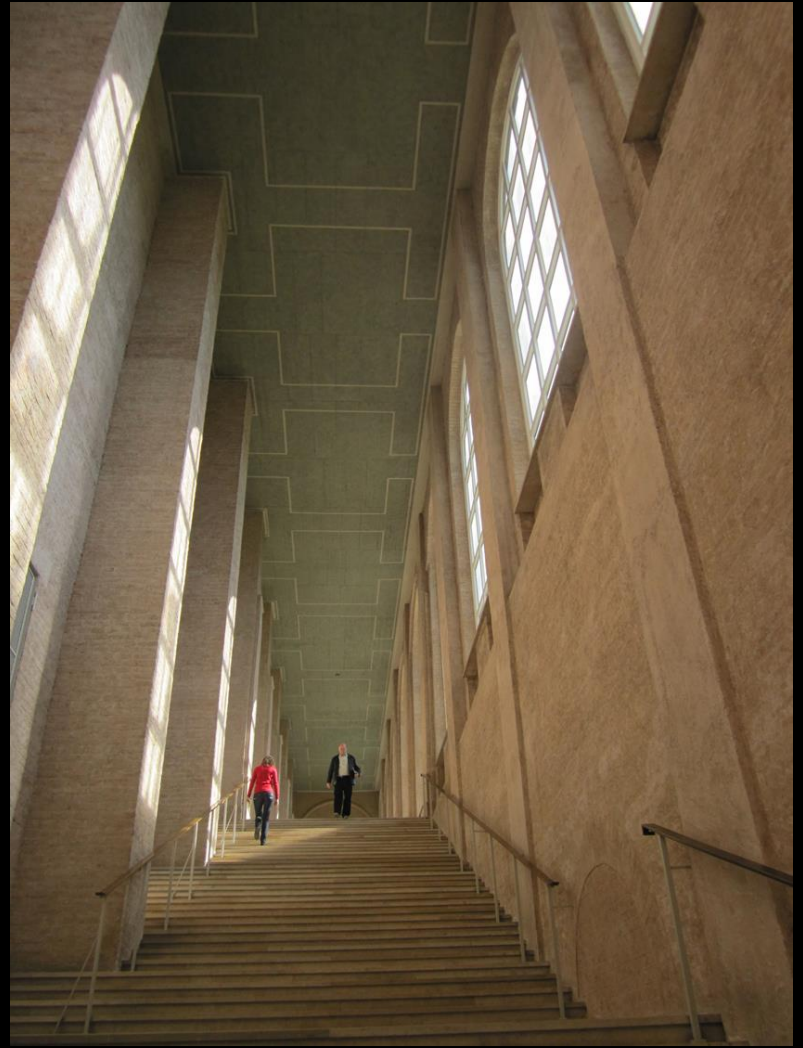
Loggia of Pope Leo X (2. podl.)

Loggie v horním podlaží jižní strany
Alte Pinakothek před zničením

- **Dürer a Raphael** – reprezentanti Němců a Italů, tvoří dva póly umělecko-historické ikonografie v lodžii galerie – výmalbu provedl **Peter von Cornelius**
- každá z těchto po sobě jdoucích **kopulí byla věnována jednomu autorovi** – jeho životě a jeho mýtografii – i když v opačném pořadí rozvoje škol, jak bylo možné sledovat v galeriích

Albert Joseph: **Leo von Klenze**

Ludwig Michael von Schwanthaler (1802–1848)

→ byl bavorský sochař, vůdčí představitel klasicismu a romantismu v monumentálním sochařství jižního Německa

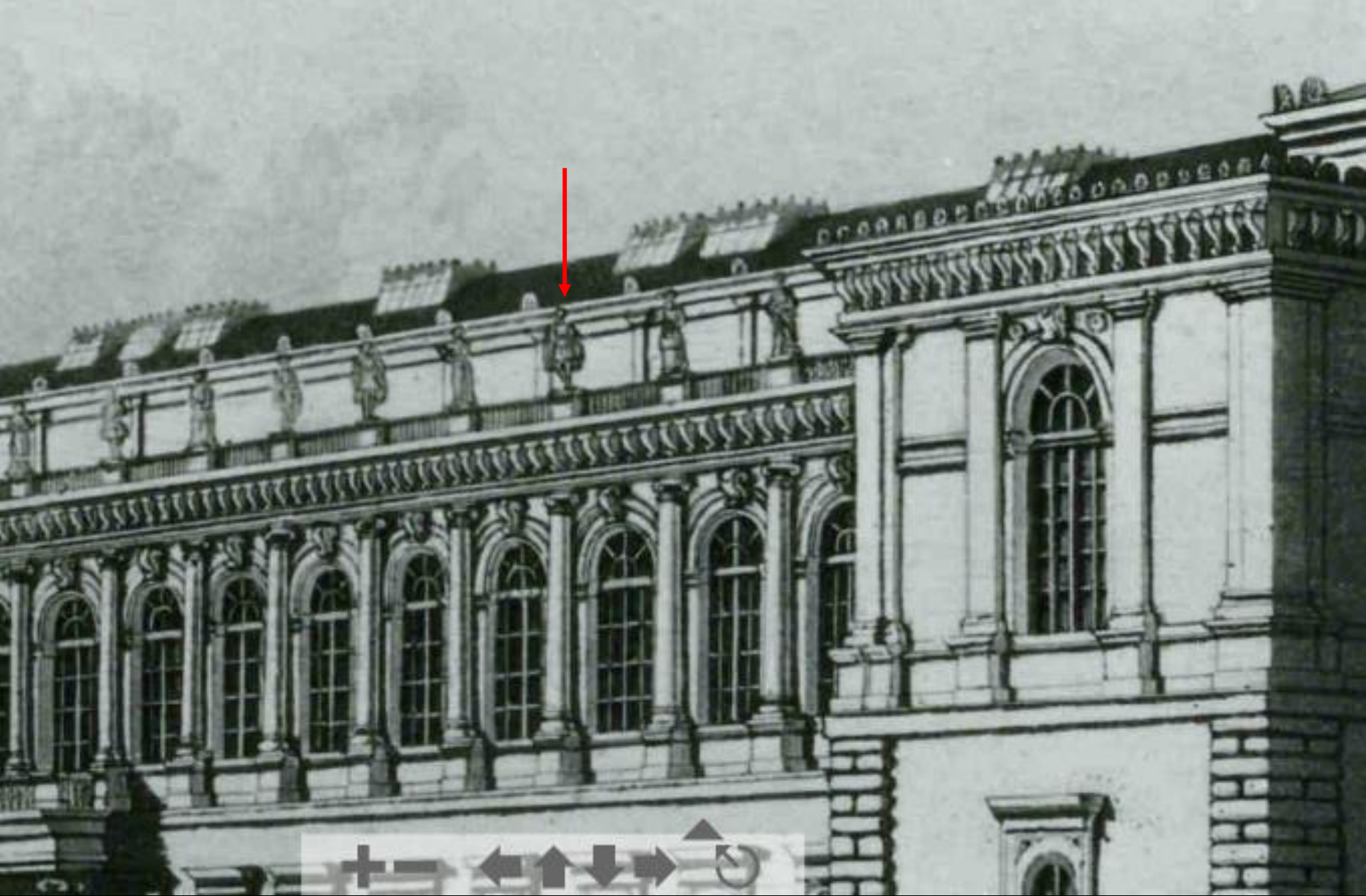

Bavaria-Statue, Schwanthaler

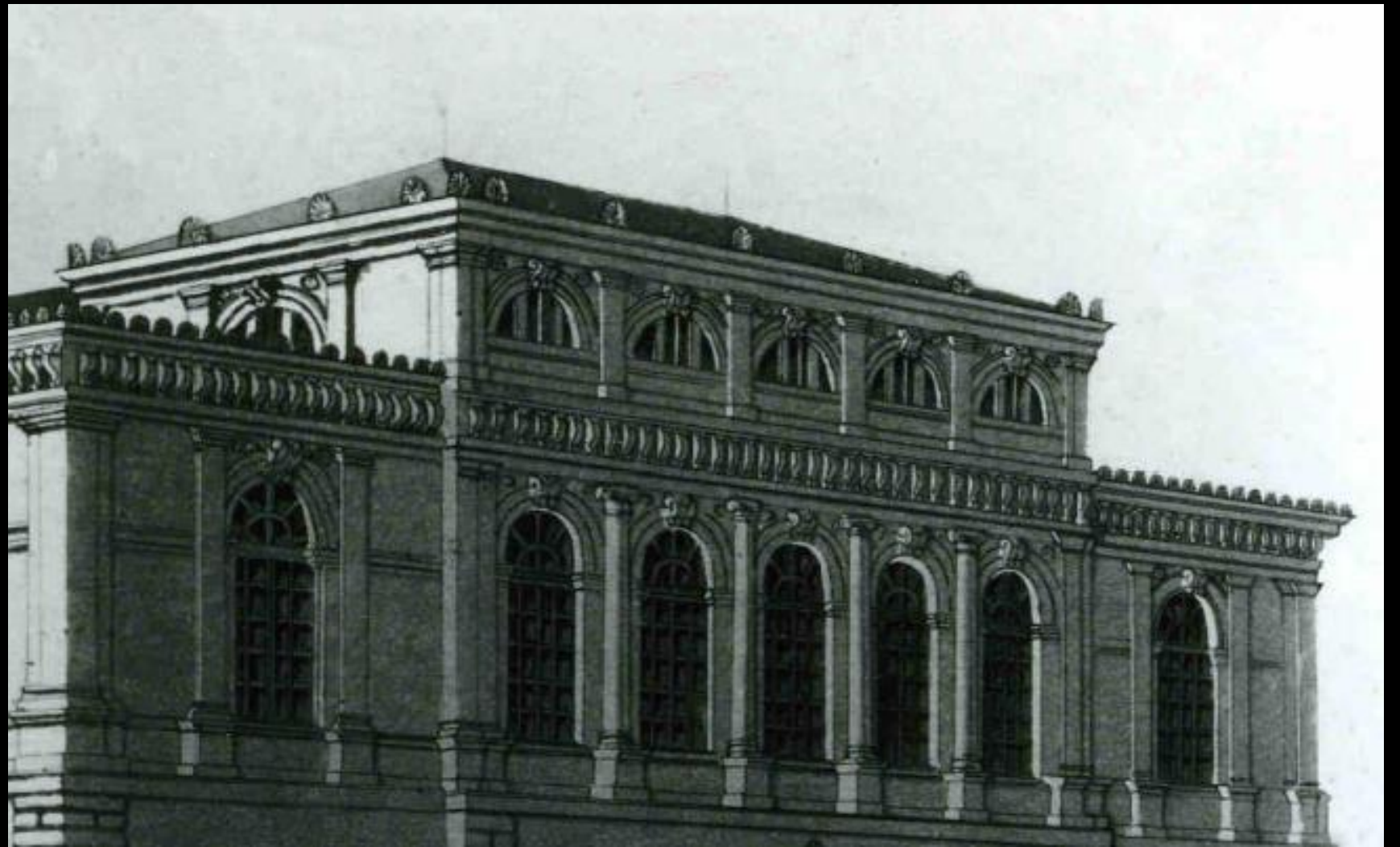

Ludwig von Schwanthaler (1802-1848) Umělci pro Alte Pinakothek v Mnichově, 1840–1848, terrakotta, výška 43-45,5 cm, Münchner Stadtmuseum

- exteriérovým protějškem k lodžii (kopule věnované jednotlivým umělcům) – byla **balustráda se sochami umělců**, která se nachází v podkrovním prostoru (1832–1840), podle návrhu **Ludwiga Schwanthalera** (1802–1848).
- výběr umělců byl ponechán **Dillisovi**, který **sestavil seznam 24 malířů** „kteří byli odpovědní za nové směry a pokrok ve vývoji křesťanského malířství“

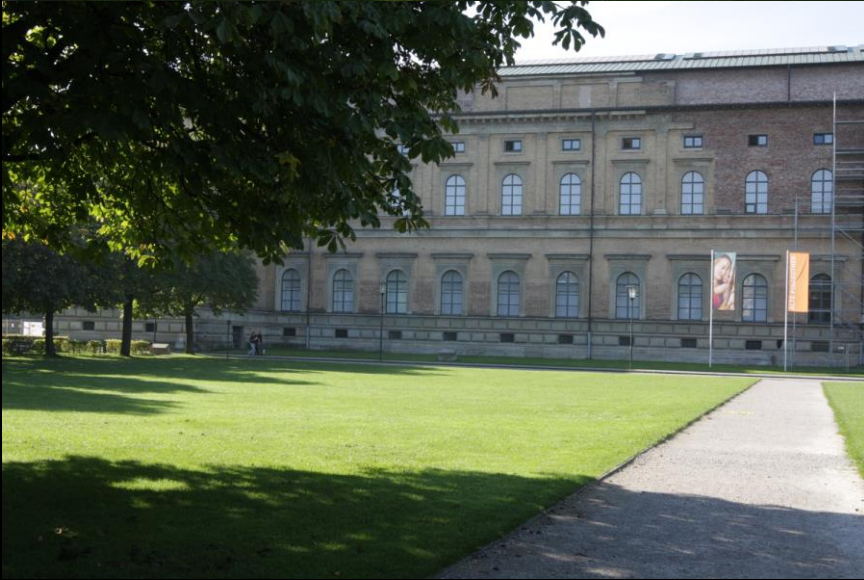

Alte Pinakothek, München, pohled od jihovýchodu, okolo 1836

pohled z Barer Strasse na Alte Pinakothek, zničeno během 2. sv.v.

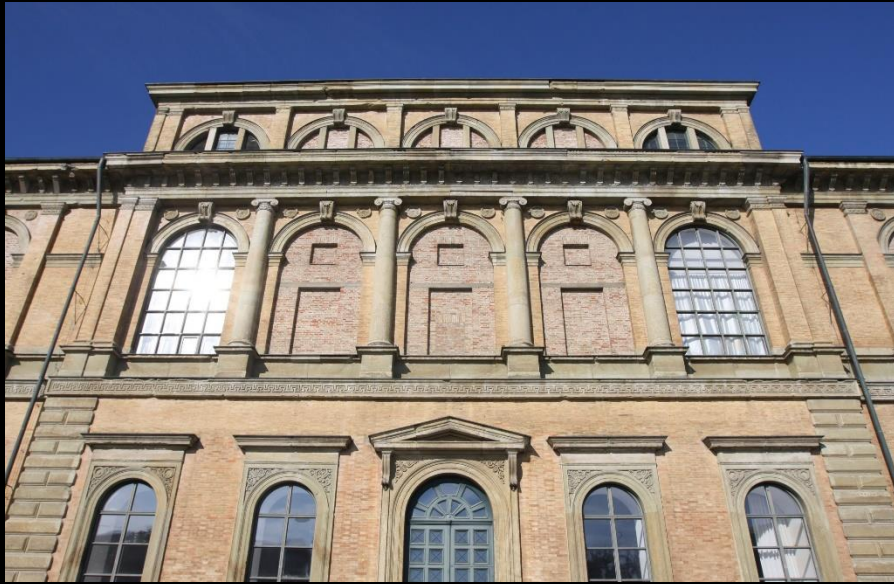

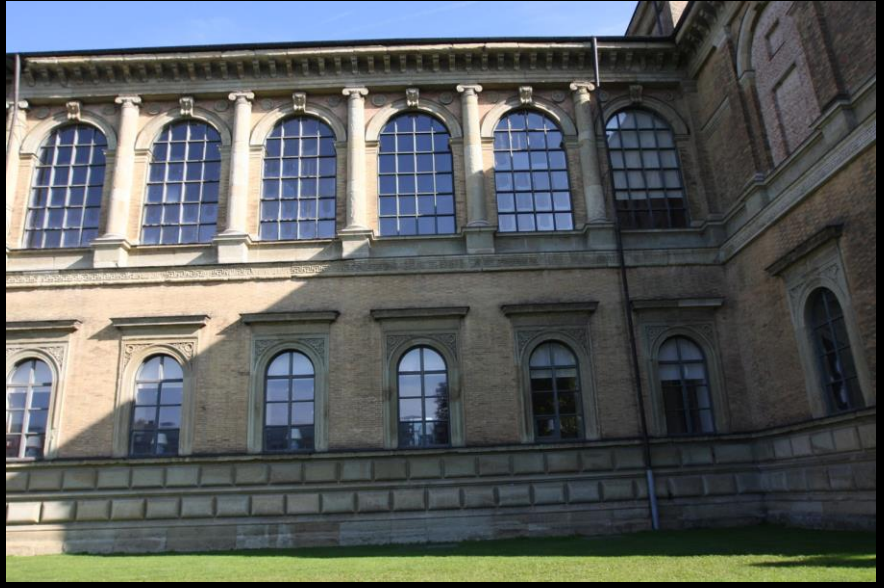

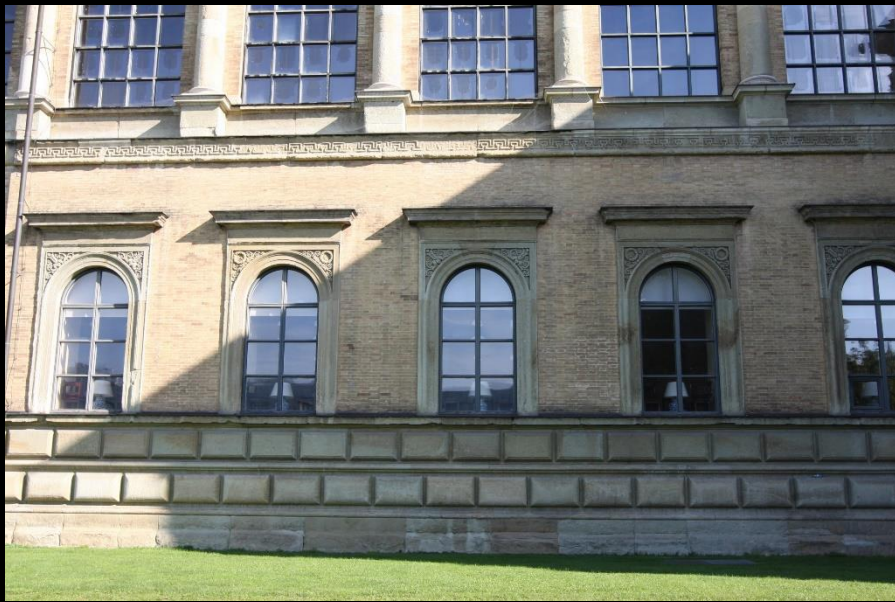
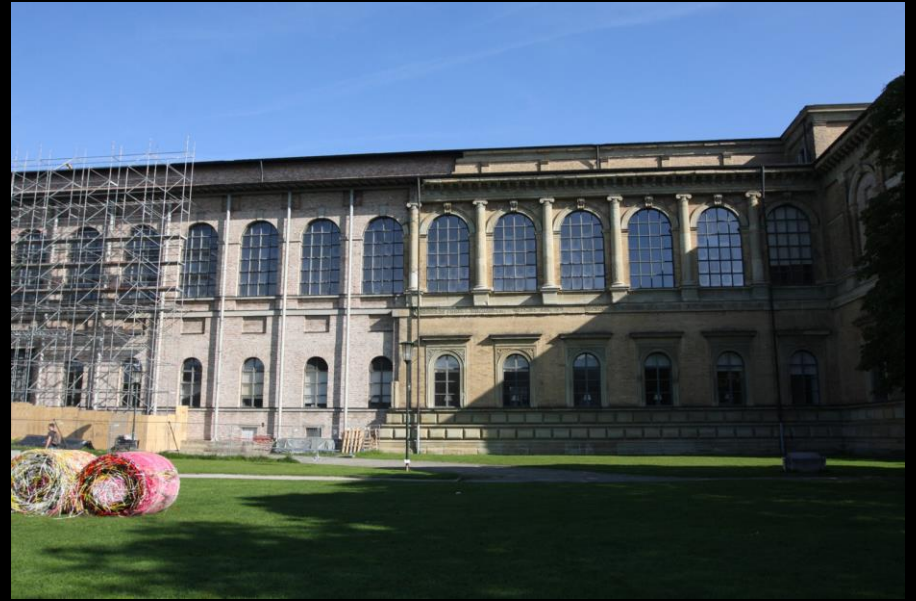

Neue Pinakothek

Museum
Brandhorst

Alte Pinakothek

Pinakothek
der Moderne

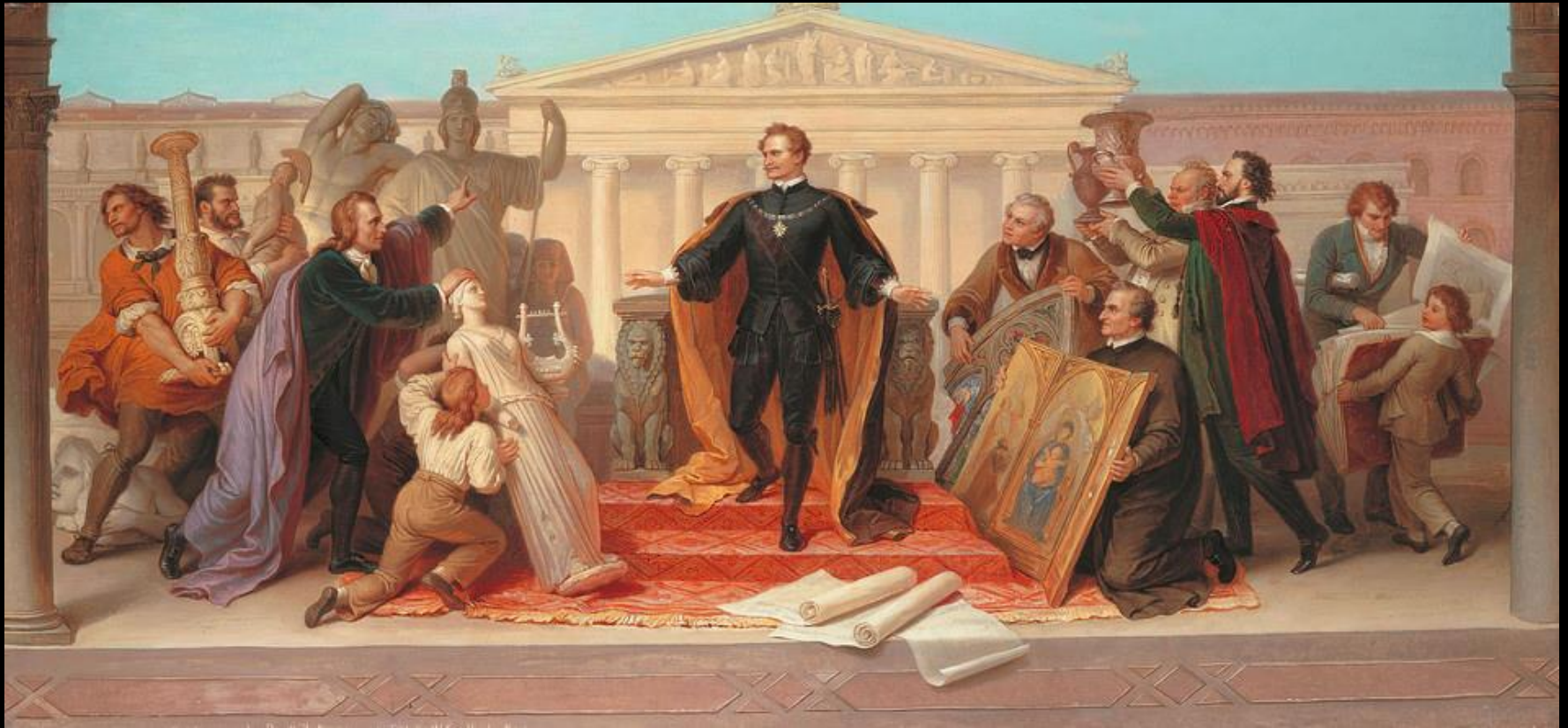
- Pinakotéka se začala nazývat **Alte Pinakothek** pravděpodobně od roku 1846, kdy se započalo se stavbou **Neue Pinakothek** určené pro současné umění
- najdeme odkazy na Klenzeho mnichovskou Pinakoteku:
 - **Mnichov, Neue Pinakothek** od **Augusta von Voita** (1846–1853)
 - **Gottfrieda Sempera, Drážďany, Gemäldegalerie** (1838/47–1854)
 - **Kasselská Gemäldegalerie Heinricha Dehn-Rothfelsera** (1871–1877)
 - v **Städelschen Kunstinstitut ve Frankfurtu nad Mohanem** (1874–1878)
 - **Herzog-Anton Ulrich-Museum v Braunschweig** (1883–1888) **Oscara Sommera**
 - **Kiel Kunsthalle** od **Georga Thura a Georg Lohra** (1907–1909)
 - principy Klenzeho byly opět vybrány **Alexander von Branca Neue Pinakothek v Mnichově** (1975–1981)
 - **Jamese Stirlinga** v **Staatsgalerie Stuttgart** (1977–1984)
 - a výslovně se nachází v **berlínské Gemäldegalerie v Kulturforumu Heinz Hilmer a Christoph Sattler** (otevřeno 1998)

Die Neue Pinakothek, Mnichov, od jihovýchodu, okolo 1860

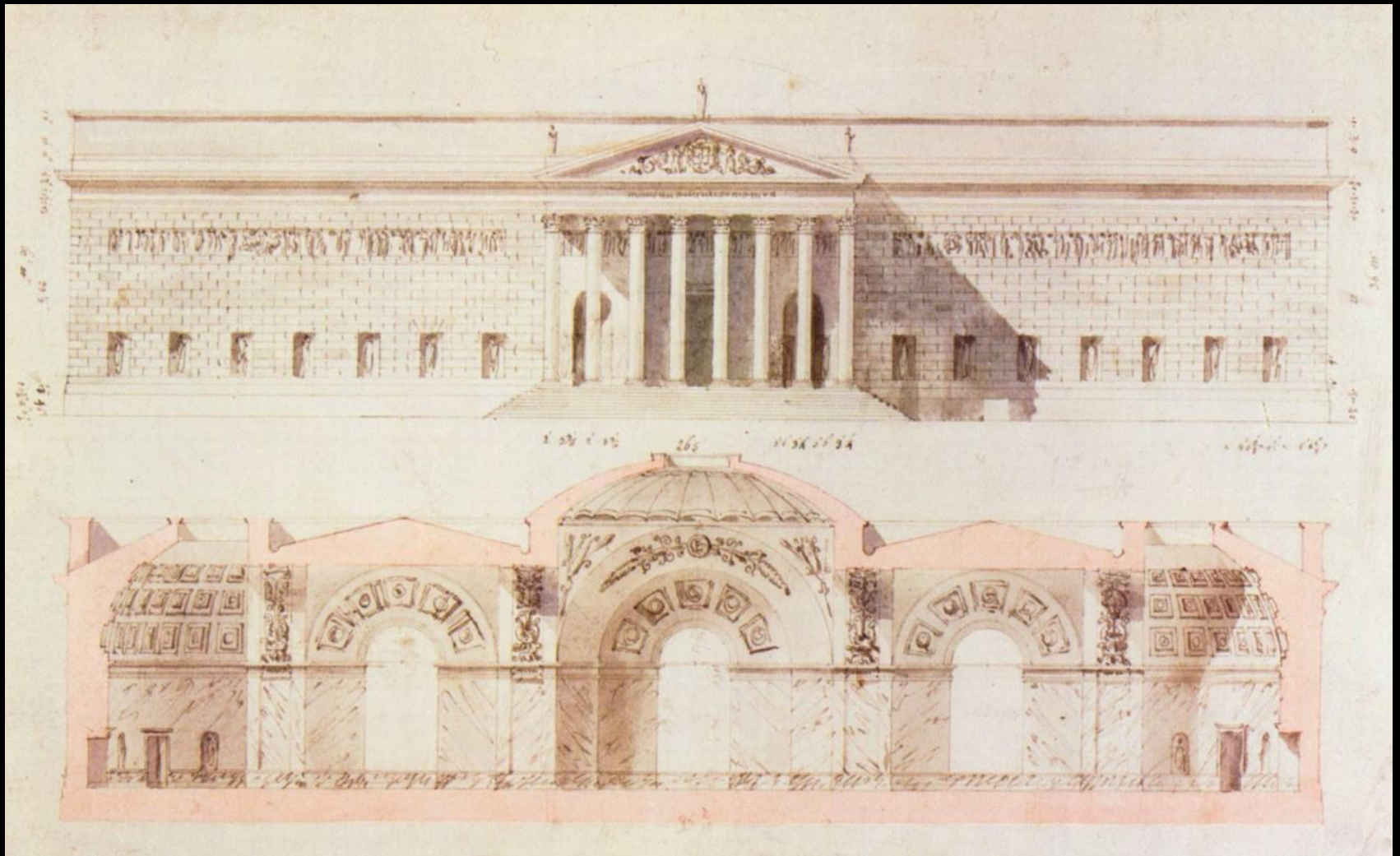
Georg Boettger, Die Neue Pinakothek, Mnichov, od jihovýchodu, okolo 1860

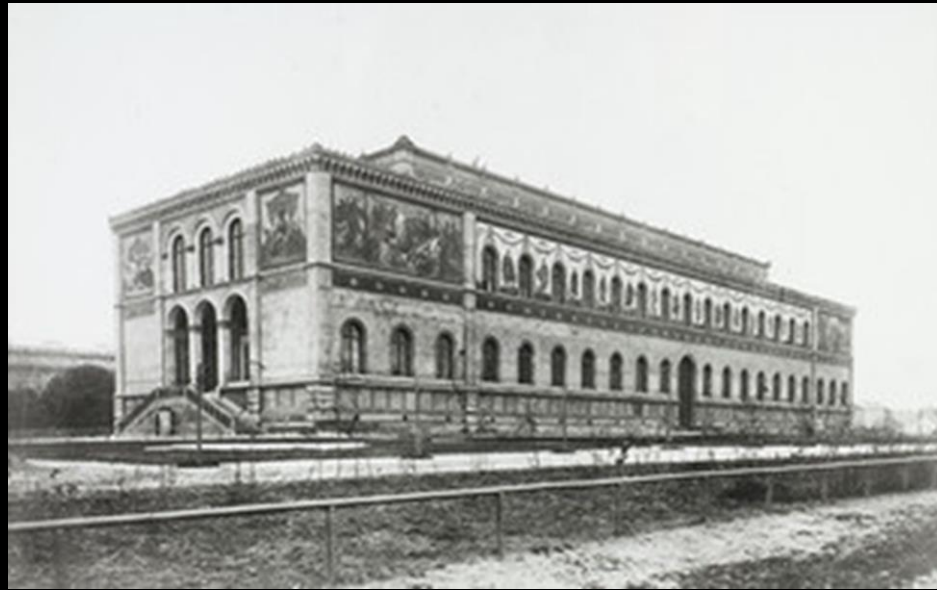
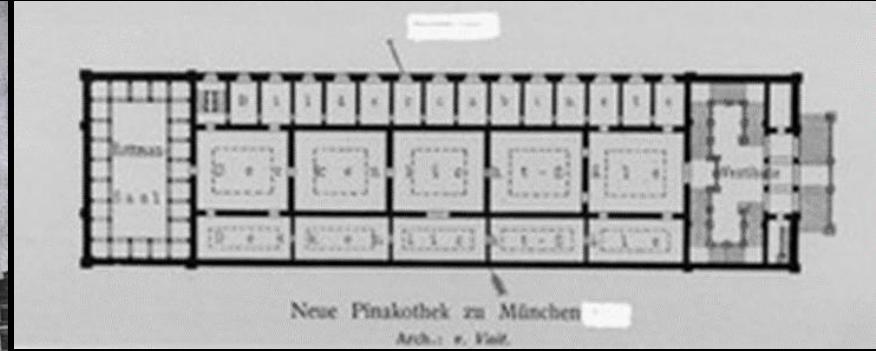
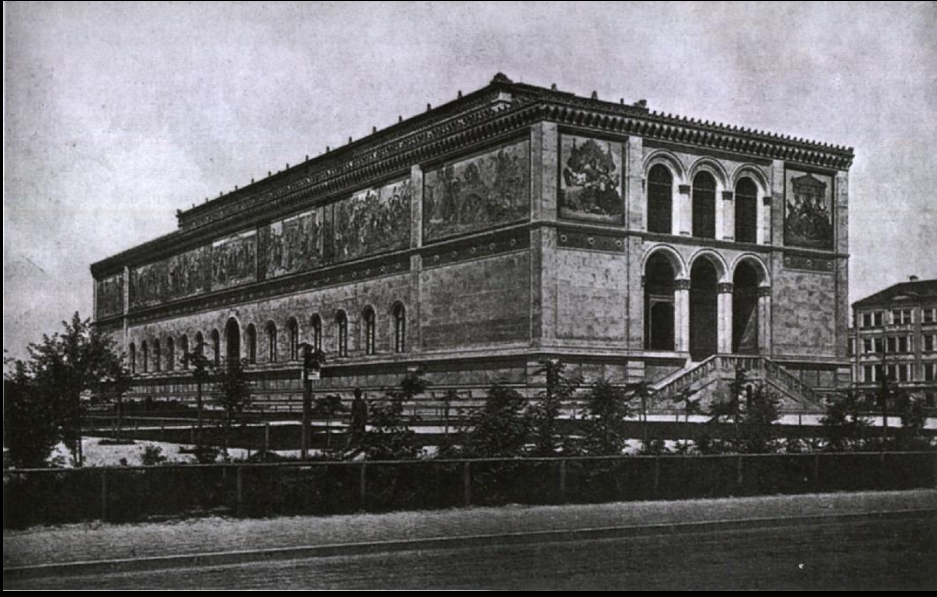
Wilhelm von Kaulbach (1804-1874): král **Ludvík I.**, obklopen umělci a vědci, se zvedá z trůnu, aby si prohlédl představená díla sochařství a malířství (1848)
olej na plátně, 78,5 x 163,0 cm

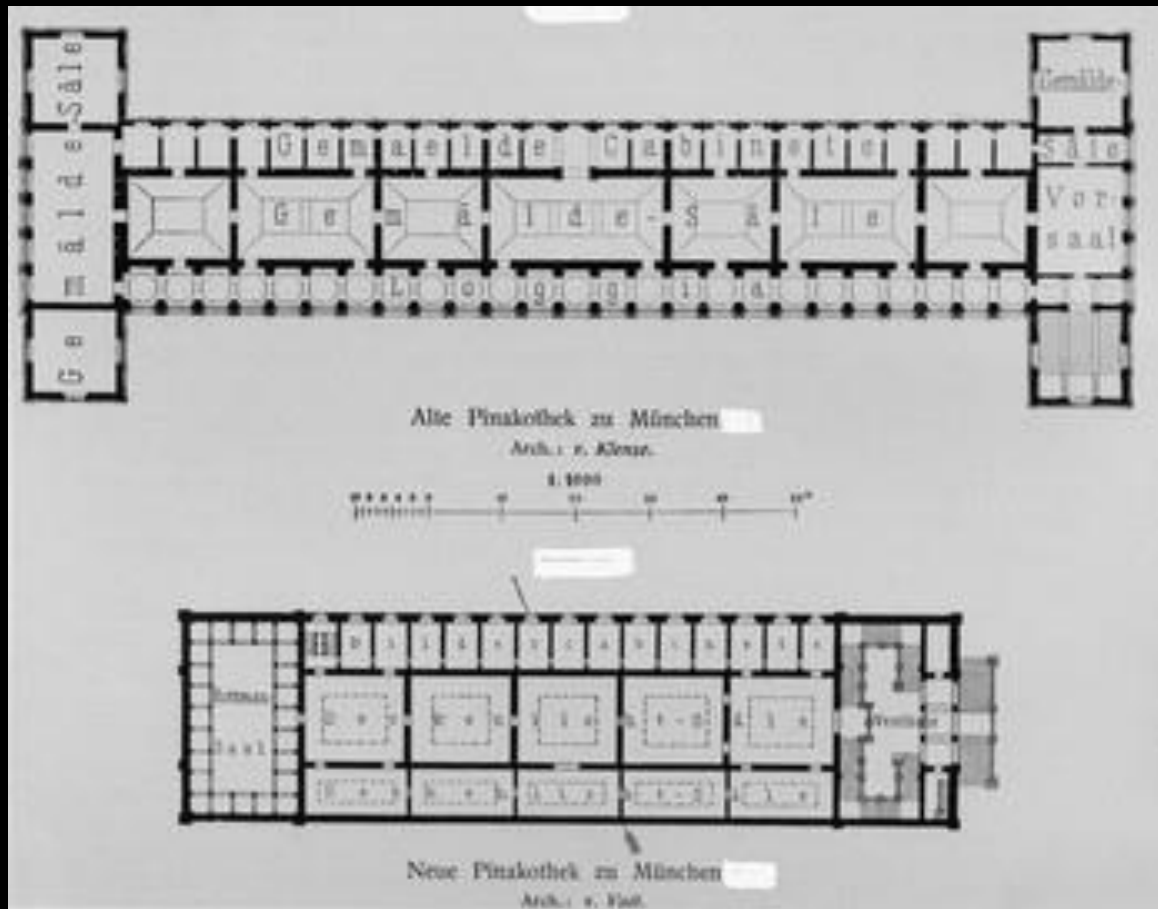
Wilhelm von Kaulbach, sochaři před Ludvíkem I. Bavorským, výřez, okolo 1850

Leo von Klenze: Glyptothek (sog. Pariser Vorentwurf 1815)

Die Neue Pinakothek, Mnichov, od jihovýchodu a severovýchodu, okolo 1880

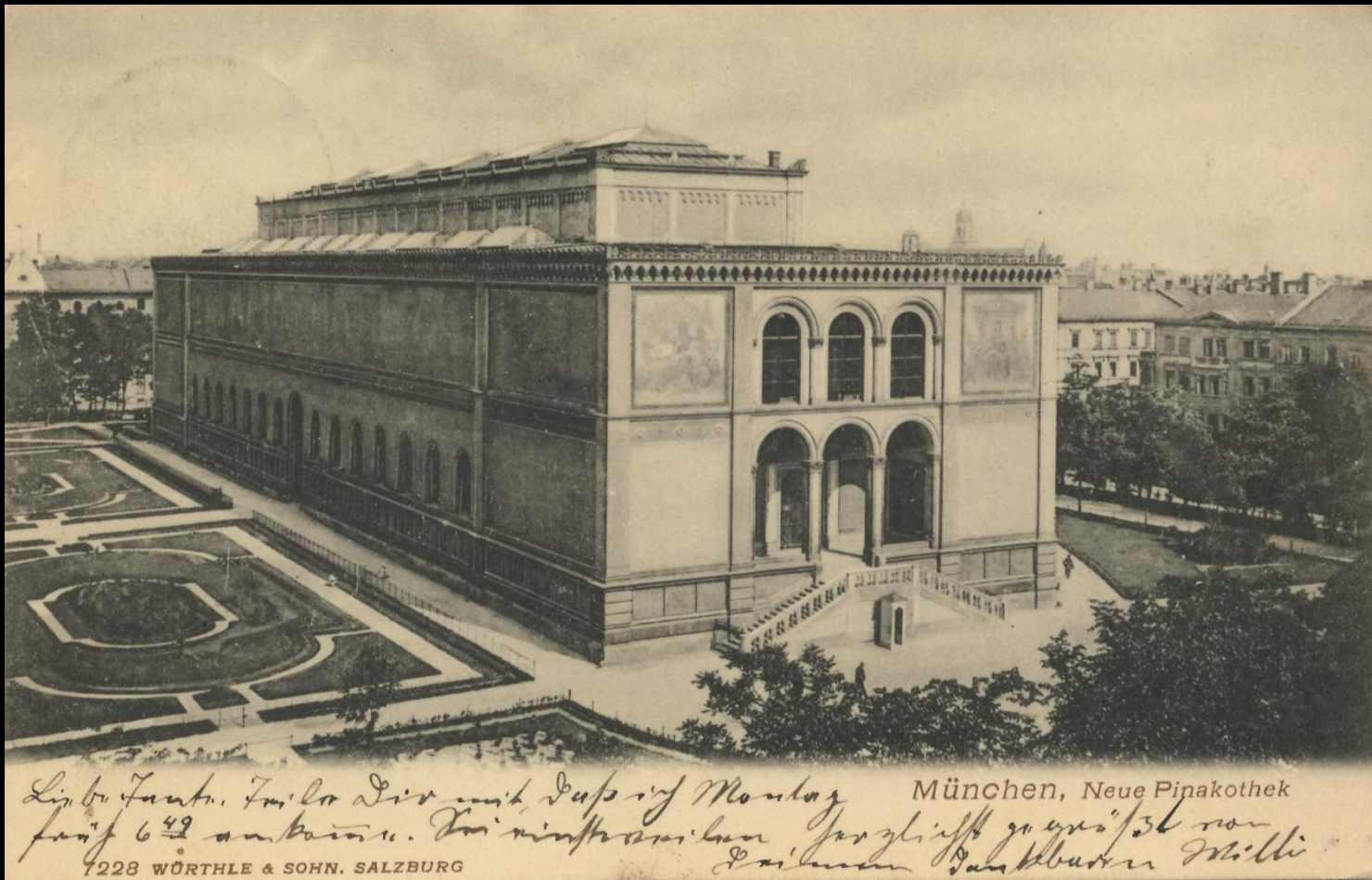

Leo von Klenze, Alte Pinakothek, 1826/1836

August von Voit, Neue Pinakothek, 1846/1853

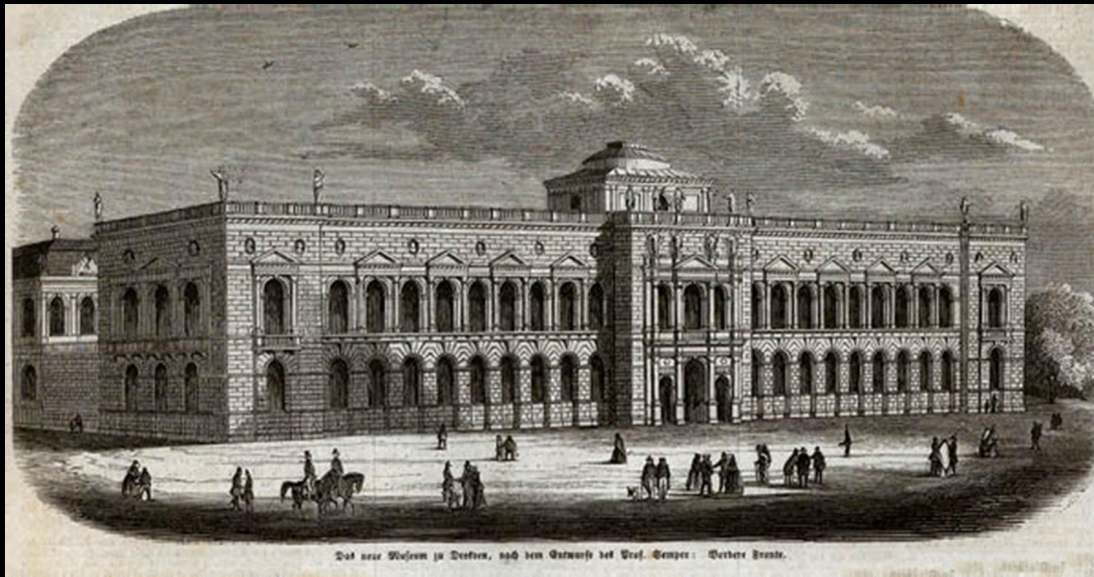
Poválečná přestavba Alte Pinakothek, 1956-1958, arch. Döllinger

Neue Pinakothek, zbořena

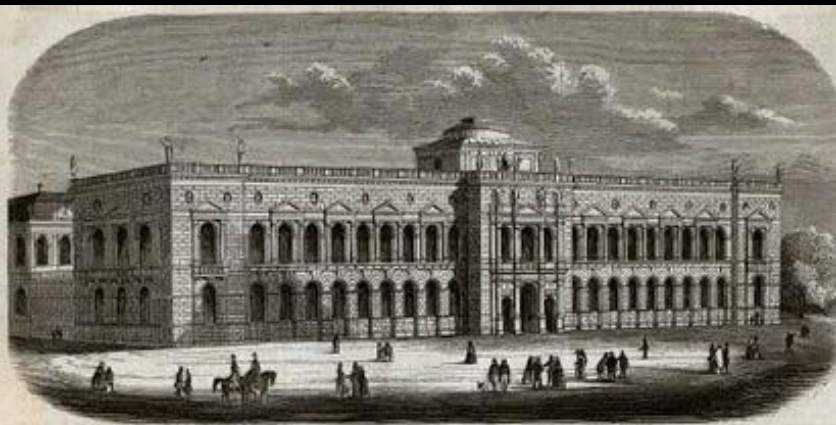

München, Neue Pinakothek

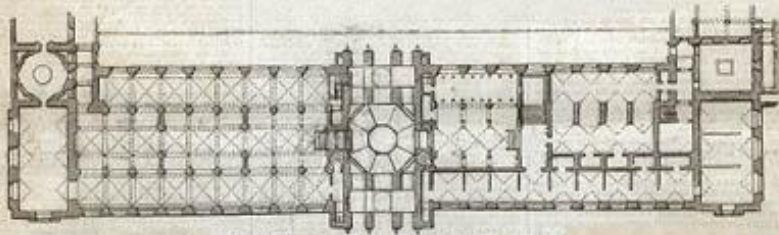

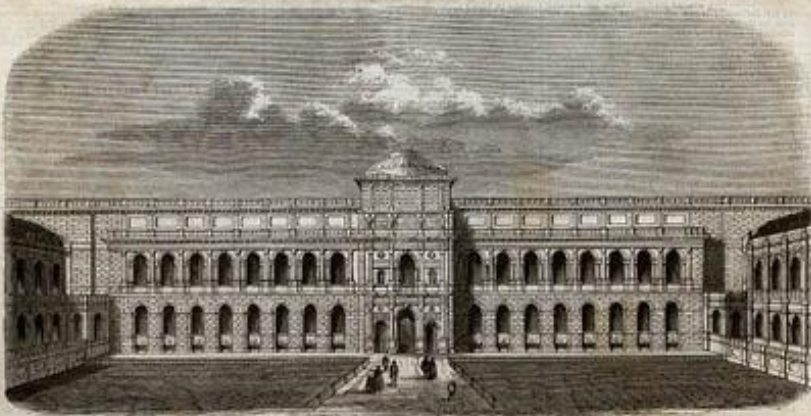
Das neue Museum zu Dresden, nach dem Entwurfe des Prof. Schimper: Meissner'sche Kunst.

Dieses neue Museum in Dresden, nach dem Entwurfe des Verf. (Semper) - Seiten-Ansicht.

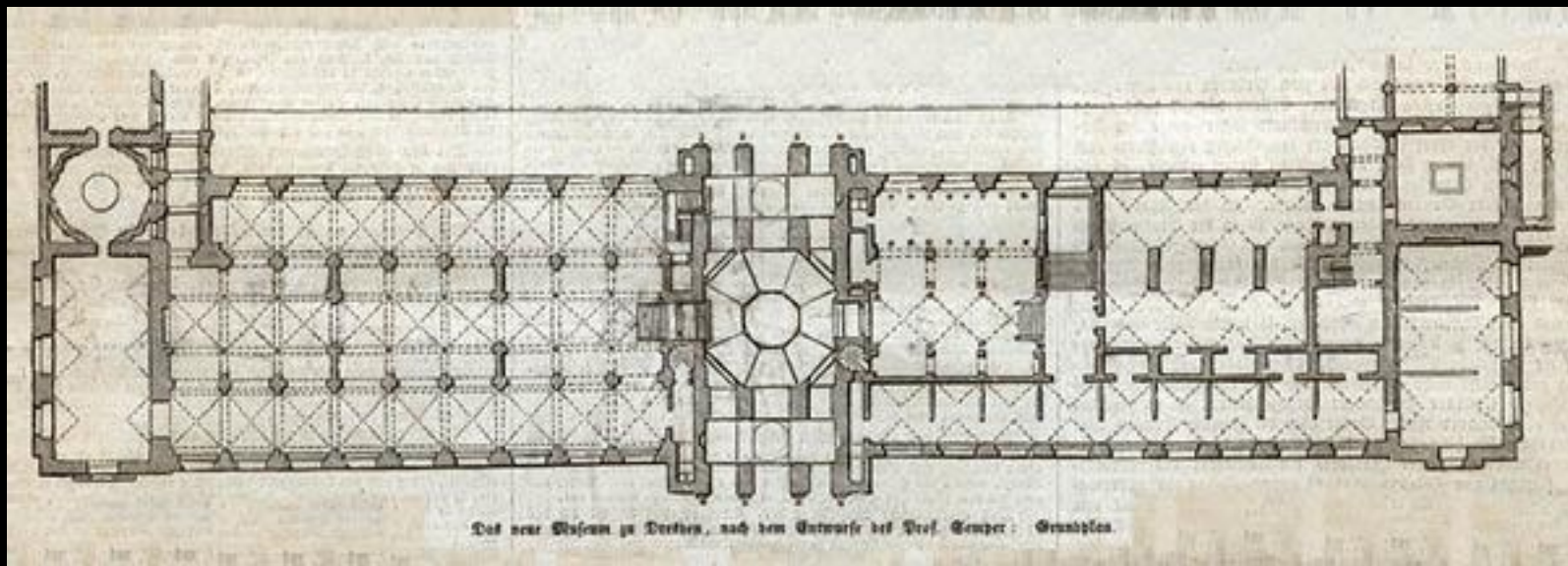

Dieses neue Museum in Dresden, nach dem Entwurfe des Verf. (Semper) - Grundriss.

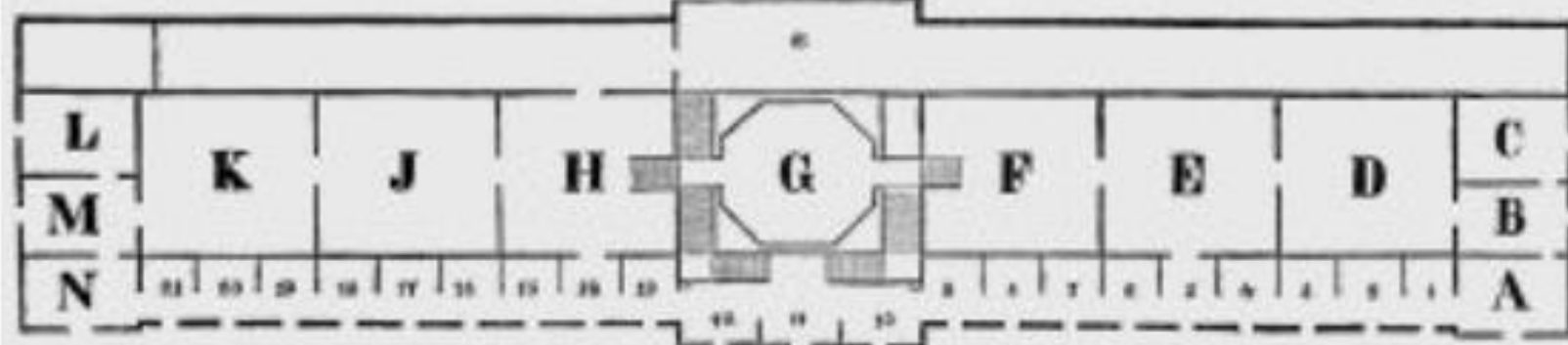

Dieses neue Museum in Dresden, nach dem Entwurfe des Verf. (Semper) - Die Innere Ansicht.

Semper, Gottfried (1803-1879)
Dresden - Neues Museum, návrh 1851

Uebersicht der Räume der Königlichen Gemälde-Galerie zu Dresden. Erstes Stockwerk.

Der Eintrittsal' Französischer Schule: Bilden von Louis Steube

Die grösseren Säle, mit grossen Deckmalen von **A** bis mit **N** bezeichnet.

A. Holzschnitt u. d. Höhe von Raphael. B. Zierliche Säle: Carlo Bononi, Raphael, Carlo Fontana etc. C. Höhe der besten Arbeiten des Raphael. D. Arrangirte und Landschaftliche Schule: Francia, Duccio, Giotto, Gherardo, Piero della Francesca. E. Venezianische Schule: Tizian, Giorgione, Veronese.	F. Zeitgenössische Schule: Gessner, Guido Reni, Guercino, Caravaggio. G. Die Kupferstecher und Altmeisterliche Kupfer. H. Französische, Kruppelische u. Spanische Schule: Boucher, Zuccheri, Menges. J. Niederländische und Spanische Schule: Rubens, Velasquez, van Dyck, Velasquez.	M. Niederländische und italienische Schule: Rembrandt, Jan Vermeer. L. Altmeisterliche und (N) Niederländische Schule: Raphael. N. Engl. Schule: Gainsborough. N. Engl. Schule: Reynolds, van Dyck, Kneller von der Pyramide.

Die kleineren Abtheilungen in dem sogenannten Oberflur, von No. **1** bis mit **21**, befinden sich in No. 1 mit den Bildern der Gloriosa italienischen Schulen und bilden die Ergänzungen zu dem angrenzenden grossen Sälen und den darin befindlichen Schulen und Meistern.

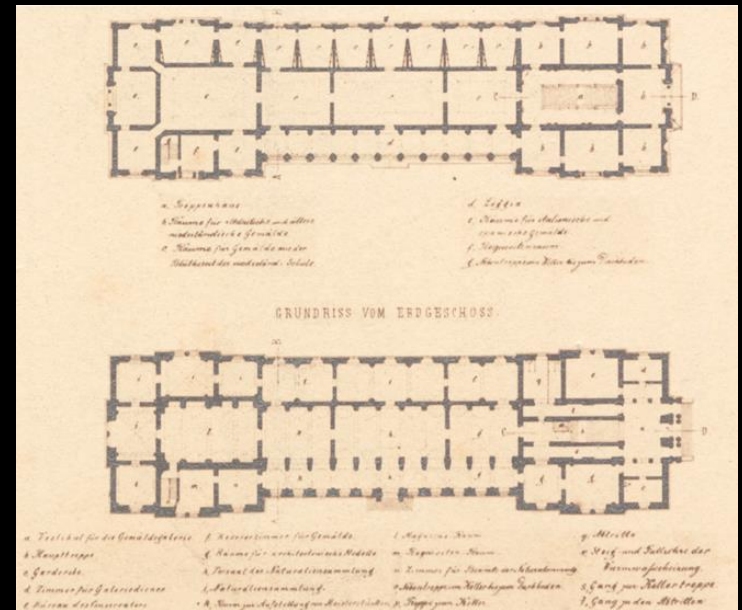
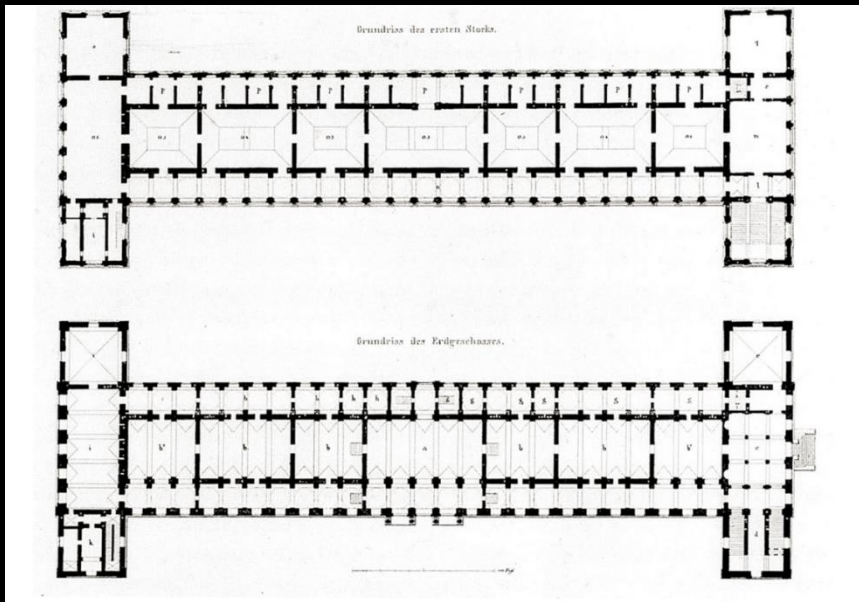
1. aus der Zeit Raffael'scher Schule: Raphael, Francia, Zuccheri, Zucchi, Gessner, Francia, Giotto, Vermeer. 2. - Die Kupferstecher und der Rest des Caravaggio, Guercino, Veronese u. des Veronesen. 3. - Giorgione, Mantegna, Tizian, Veronese, Francia. 4. - Guido, Albani, Guercino, Menges. 5. - Höhe della Scuola dei Trecento, Rubens, Paul Veronese.	6. Bild. Francia, Guido, Carlo Cignani. 7. - Guido, Zuccheri, Francia, Veronese, Kneller. 8. - In Florenz, Veronesen, de Nona, Menges, Francia. 9. - Veronesen, Raphael, Z. u. Kneller. 10. - Raphael, Raphael. 11. - Raphael, Veronesen, Z. u. Kneller. 12. - Veronesen, Menges, Kneller. 13. - Francia, u. de Tullio, Zuccheri.	14. Bild. Francia, Zucchi, Zuccheri, Veronesen. 15. - Francia, aus der Schule, Zuccheri. 16. - Zuccheri, van Dyck, Veronesen. 17. - Paul der Wurf, de Nona, Kneller. 18. - Menges, Zuccheri, Veronesen. 19. - Zuccheri, van Dyck, Veronesen, Menges, Kneller. 20. - Raphael, Veronesen, Zuccheri. 21. - Raphael, Veronesen, Menges.

10
Dresdener Gemädegalerie, digitale Rekonstruktion der Hängung von 1835, Wand Ff I. (Foto: TW)

tales-travel.com

**Kassel Gemaldegalerie,
Heinrich Dehn-Rothfelser (1871-77)**

a. Vesperzimmer
 b. Räume für Altbilder und ältere
 modernere Gemälde
 c. Räume für Gemälde aus der
 Schatzkammer des kaiserlichen Museums

d. Loggia
 e. Räume für italienische und
 französische Gemälde
 f. Vesperzimmer
 g. Kellerräume des kaiserlichen Museums

GRUNDRISS VOM ERDGESCHOSS

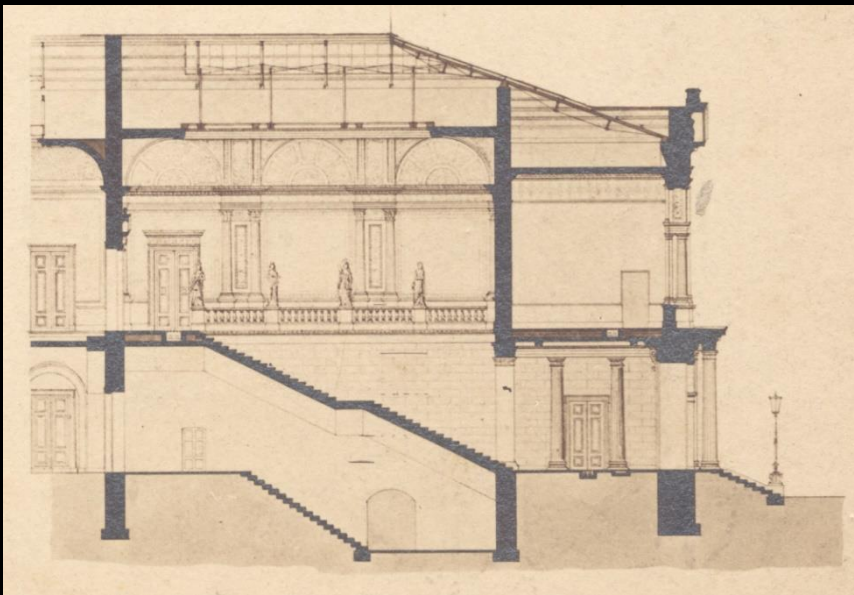
a. Festsaal für die Gemaldegalerie
 b. Haupttreppe
 c. Garderobe
 d. Zimmer für Galleriebesucher
 e. Räume des Restaurators

f. Restaurationszimmer für Gemälde
 g. Räume für restauratorische Arbeiten
 h. Personal der Bildausstellung
 i. Bildausstellung
 k. Räume zur Aufstellung von Kunstwerken

l. Vesperzimmer
 m. Vesperzimmer
 n. Zimmer für Kunstwerke
 o. Kellerräume des kaiserlichen Museums
 p. Stiege zum Keller

q. Abteile
 r. Stieg und Tullisches der
 Restaurationswerkstatt
 s. Gang zum Keller
 t. Gang zu den Abteilen

Kassel Gemaldegalerie, püdorys, 1870

Kassel Gemaldegalerie, výstavba 1873

Heinrich von Dehn-Rotfelser:
Gemäldegalerie (Neue Galerie), Kassel,
1871-1877, zničena, 1943, opět postavena v
letech 1964–1976

Gemäldegalerie in Kassel, před 1943

Loggie v Obergeschoß der neuen Gemäldegalerie in Kassel, po 1882.

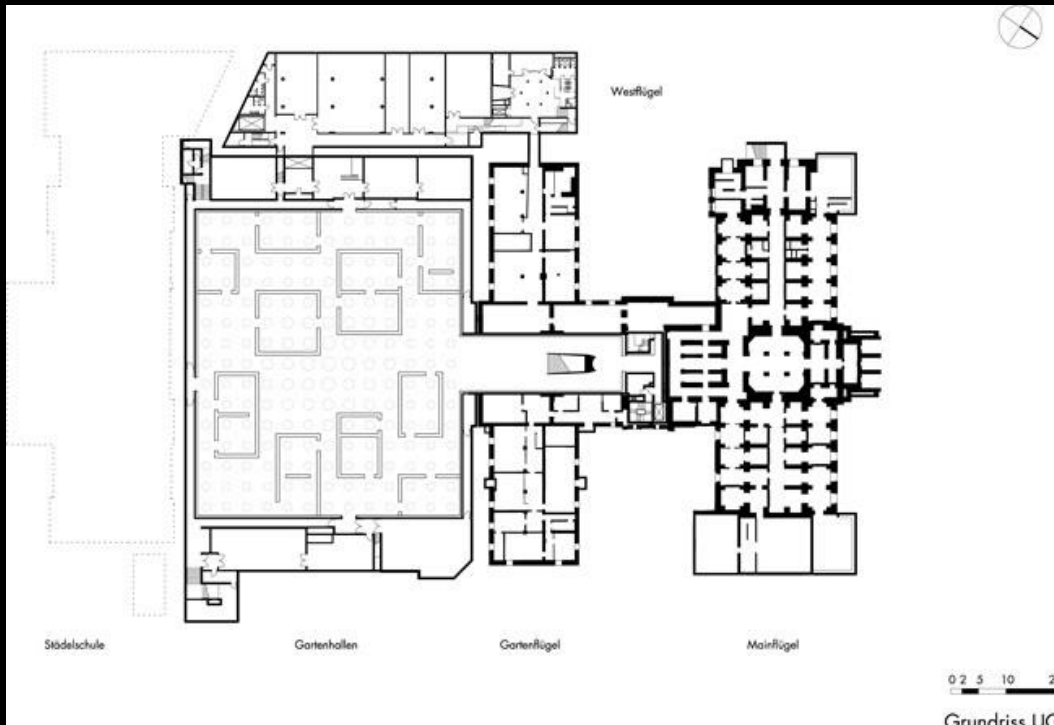
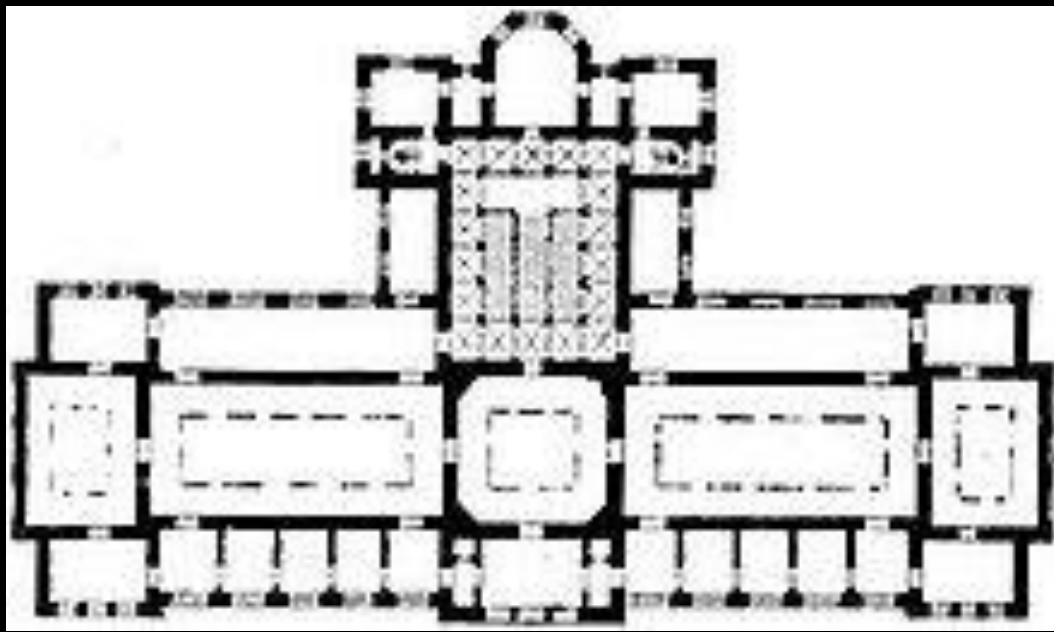
Heinz, Marianne; Lysko, Sylvia: Neue Galerie Kassel – Meisterwerke. Petersberg 2011, S. 9.

Städelschen Kunstinstitut, Frankfurt nad Mohanem

Städel Museum in Frankfurt am Main, okolo 1900

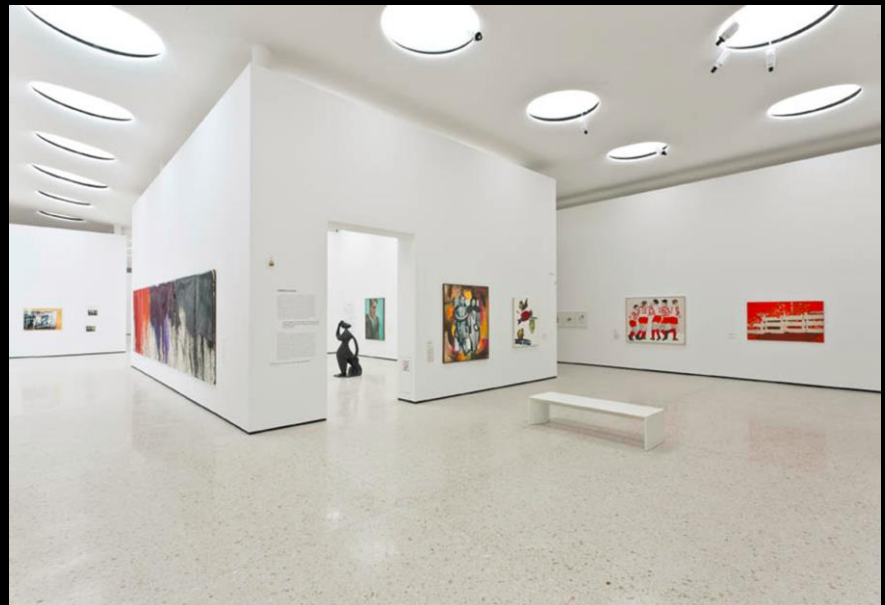
Staedel 1945

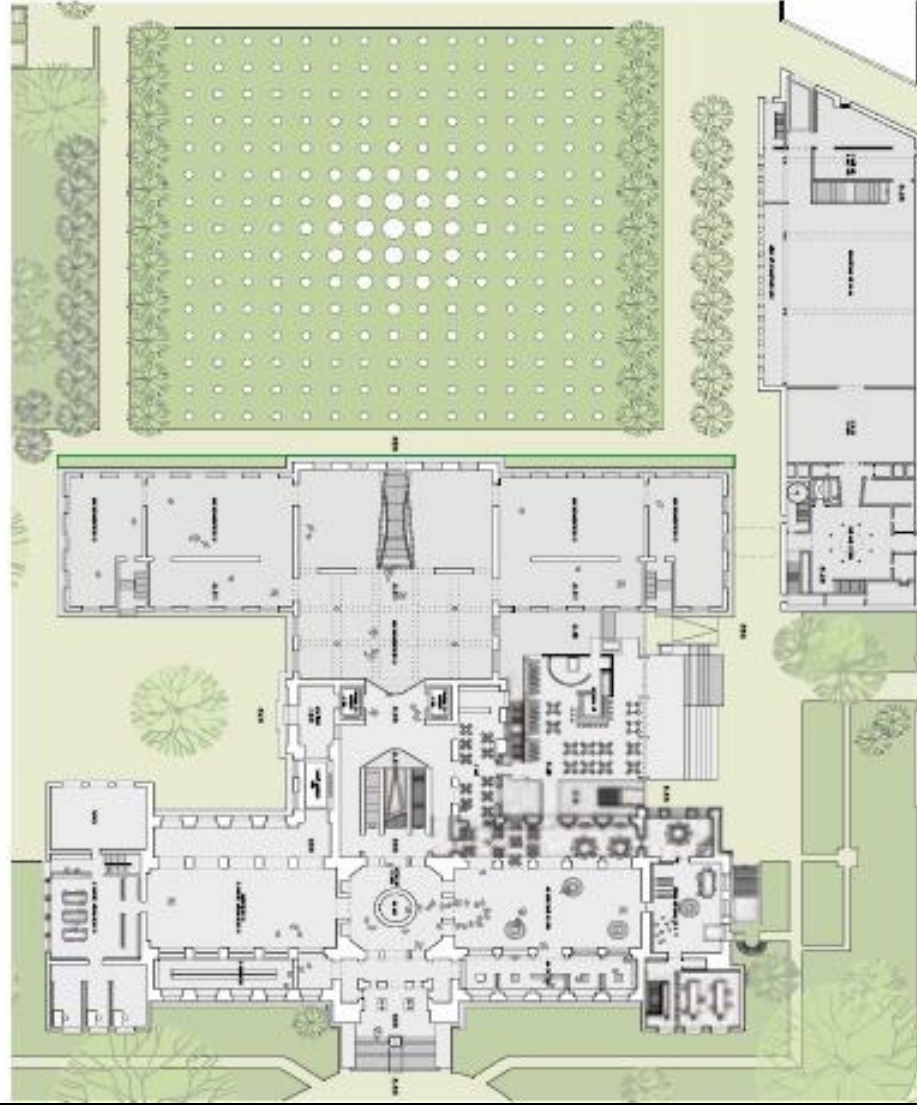
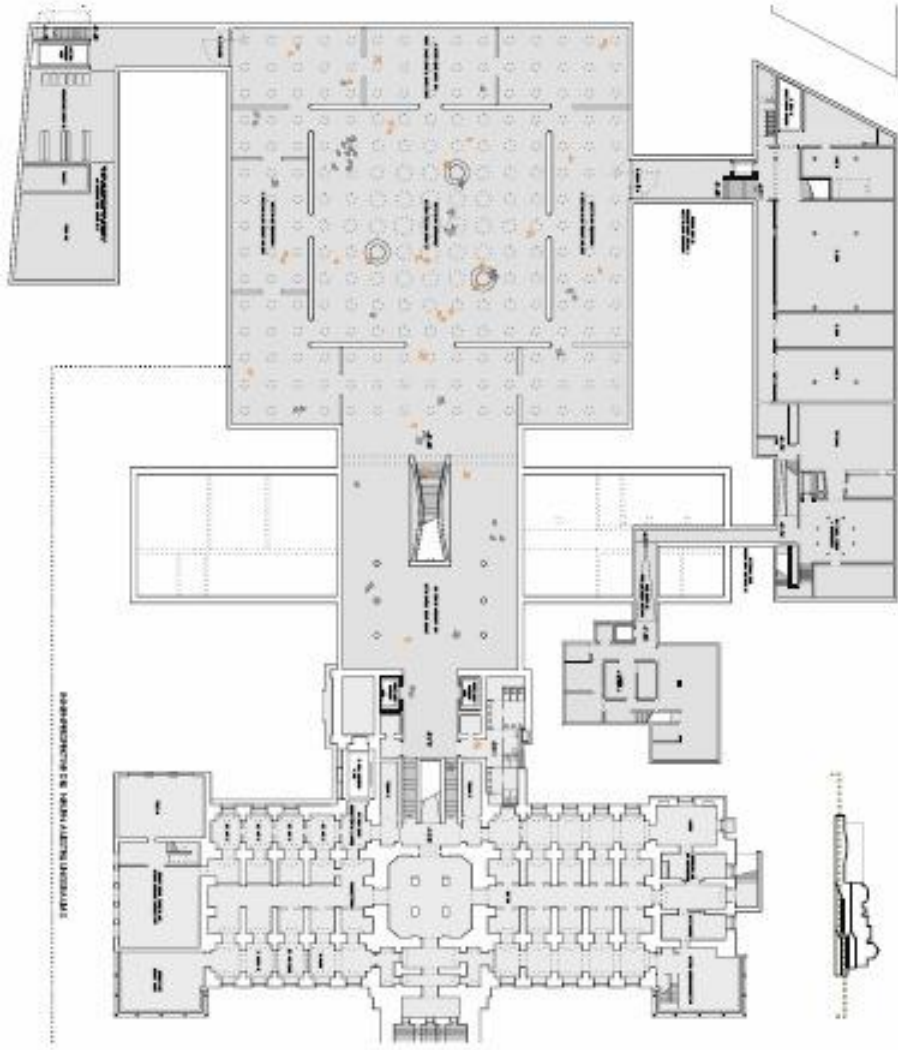

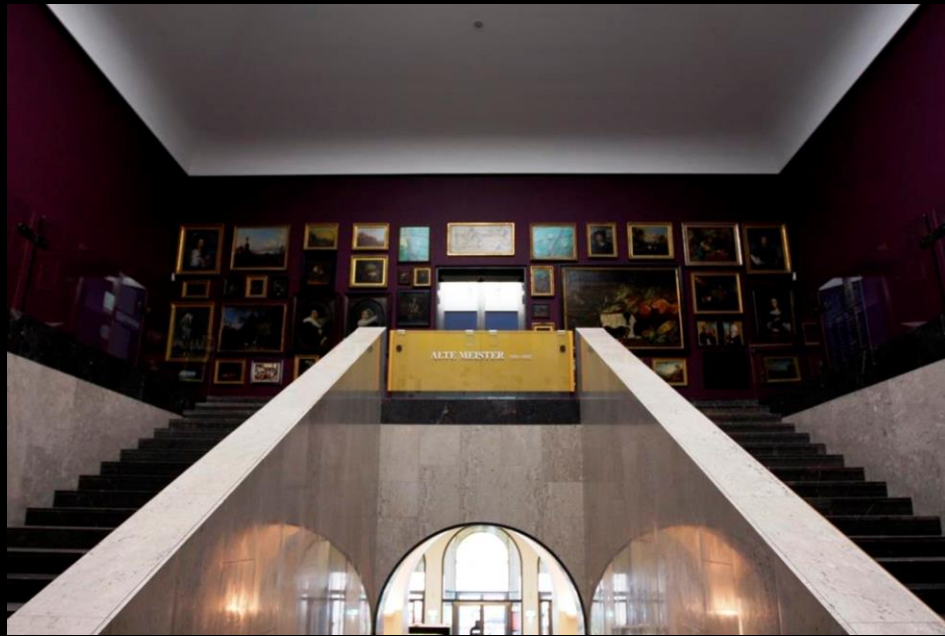

SEVENTH FLOOR PLAN, 33 MILLICENT DRIVE

The room is bare and dusty. A ceiling fan turns. A clock ticks. CRAIG sits at a card table. The only item on the table is a book. CRAIG looks at jacket. It reads CHRISTIE'S.

A detail of the painting shows a woman's leg with her hand holding up transparent veil.

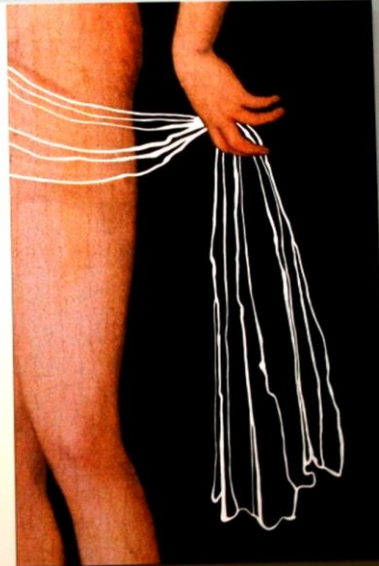
(WE ARE IN CRAIG AND LOTTE'S BEDROOM - MORNING)

CRAIG

You have an investment counselor, LOTTE?

LOTTE

I deal with enough crooks as it is.

Portrait of Johann Adam Weikert
 Johann Adam Weikert, 1750-1800
 Oil on canvas, 1750-1800
 Kunstmuseum Bonn

Portrait of Johann Adam Weikert
 Johann Adam Weikert, 1750-1800
 Oil on canvas, 1750-1800
 Kunstmuseum Bonn

The painting is a portrait of Johann Adam Weikert, a German physician and naturalist. It was painted by Johann Adam Weikert himself in 1750. The painting is housed in an ornate, gilded frame. The reverse side of the painting shows the wooden frame and the back of the canvas. Handwritten text in cursive script is visible on the canvas, along with the year '1800'.

Bildern

Name des Eigentümers

H. L. von ...

Wohnort: ...

Versicherungssumme:

... 2000 ...

NB Die Bilder müssen auf der Rückseite des Bildrahmens, die plastischen Gegenstände auf einer dazu geeigneten Stelle diesen Zettel tragen.

63.

Städel Museum

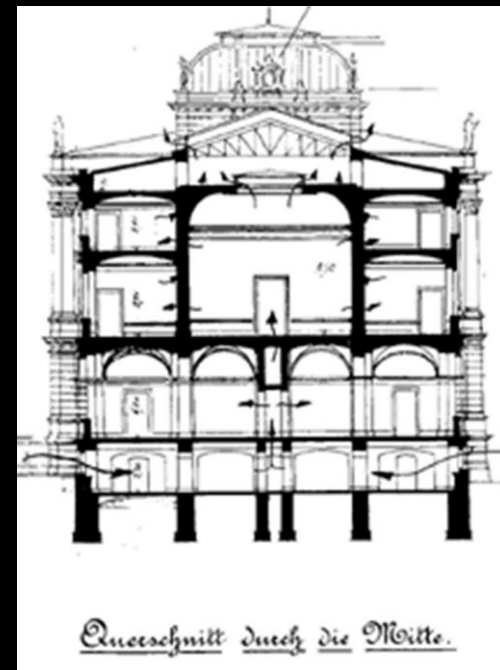

1704

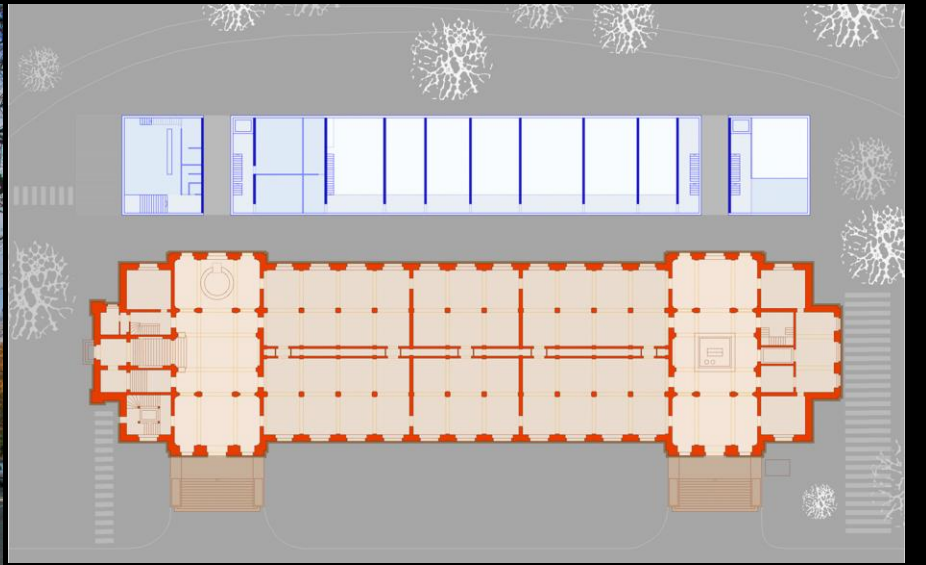

Braunschweig, Anton-Ulrich-Museum

Querschnitt durch die Mitte.

Kunsthalle, **Kiel**

Kunsthalle zu Kiel, sbírka
antického sochařství

Friedrich Keller: **Stuttgart, Museum der Bildenden Künste (Alte Staatsgalerie)**

6,8 x 11 cm, Druck bei W. Pobuba", Stuttgart 1845

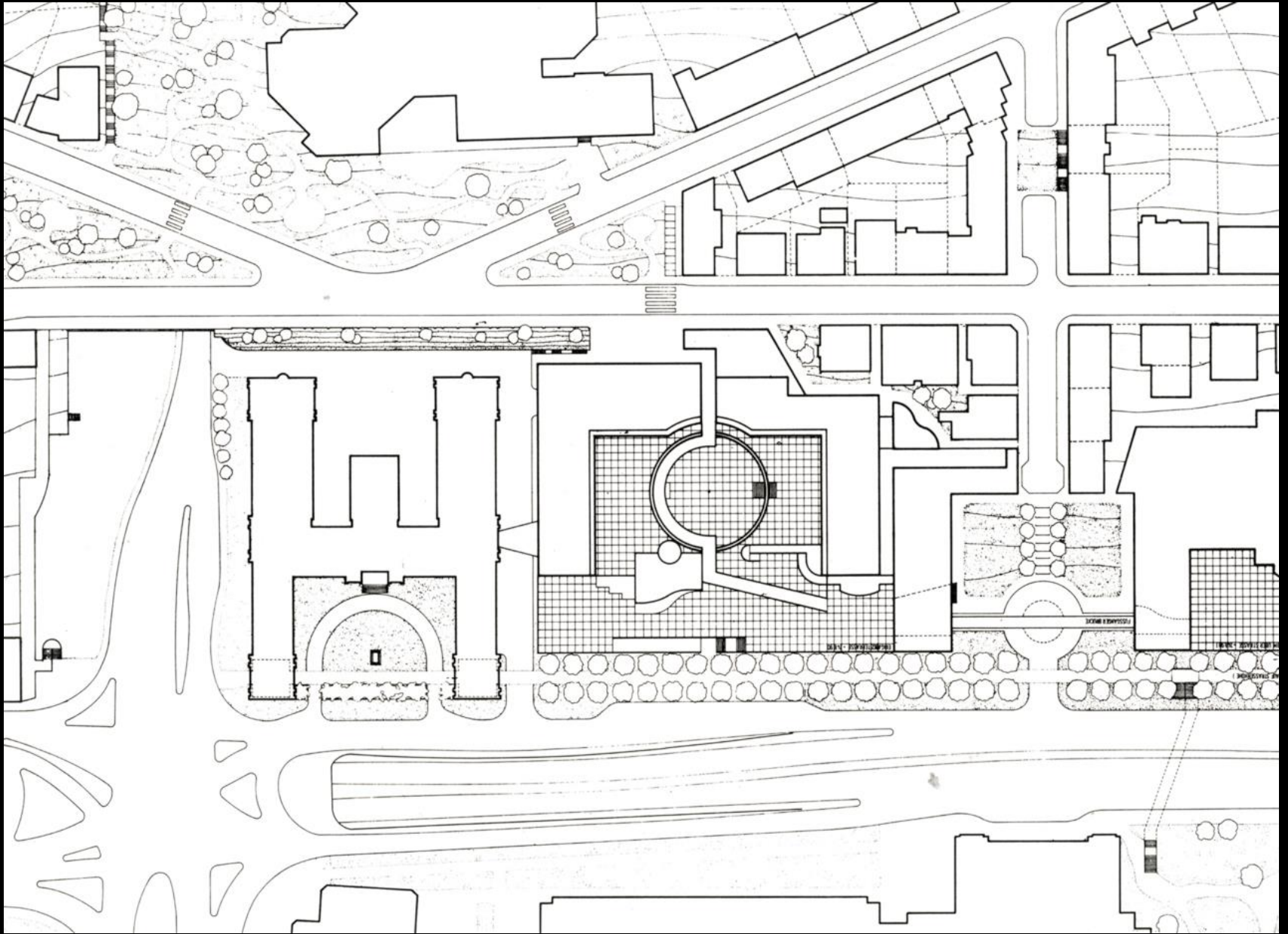
Christian von Holst (Hg.): Schwäbischer Klassizismus zwischen Ideal und Wirklichkeit, Aufsätze, Stuttgart 1993, Abb. 283)

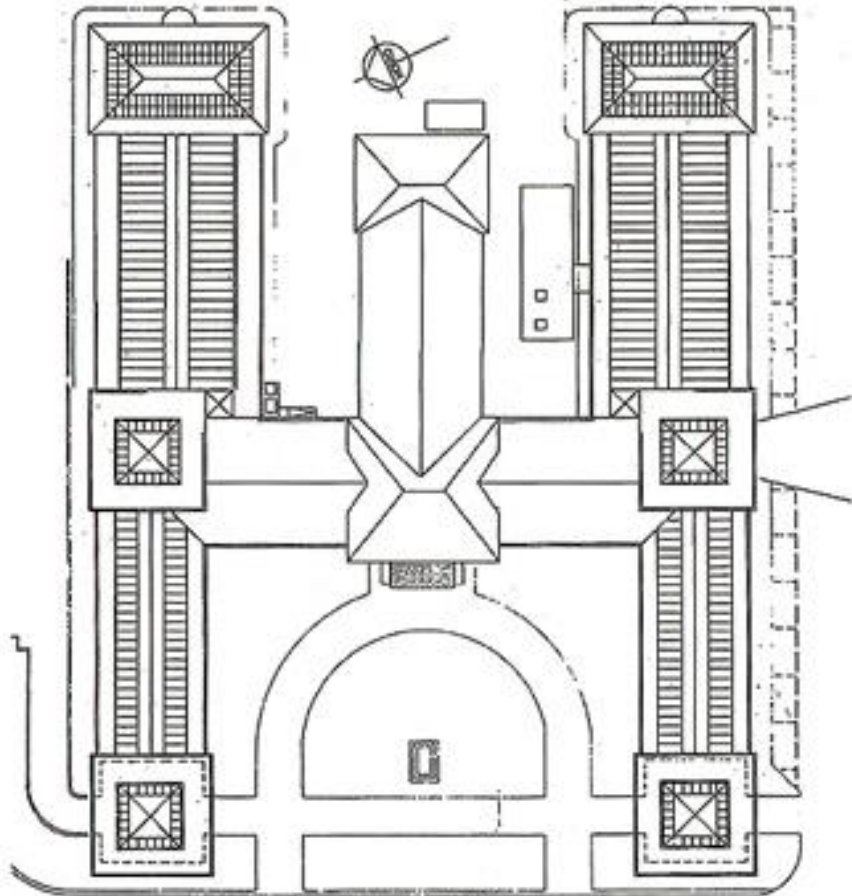

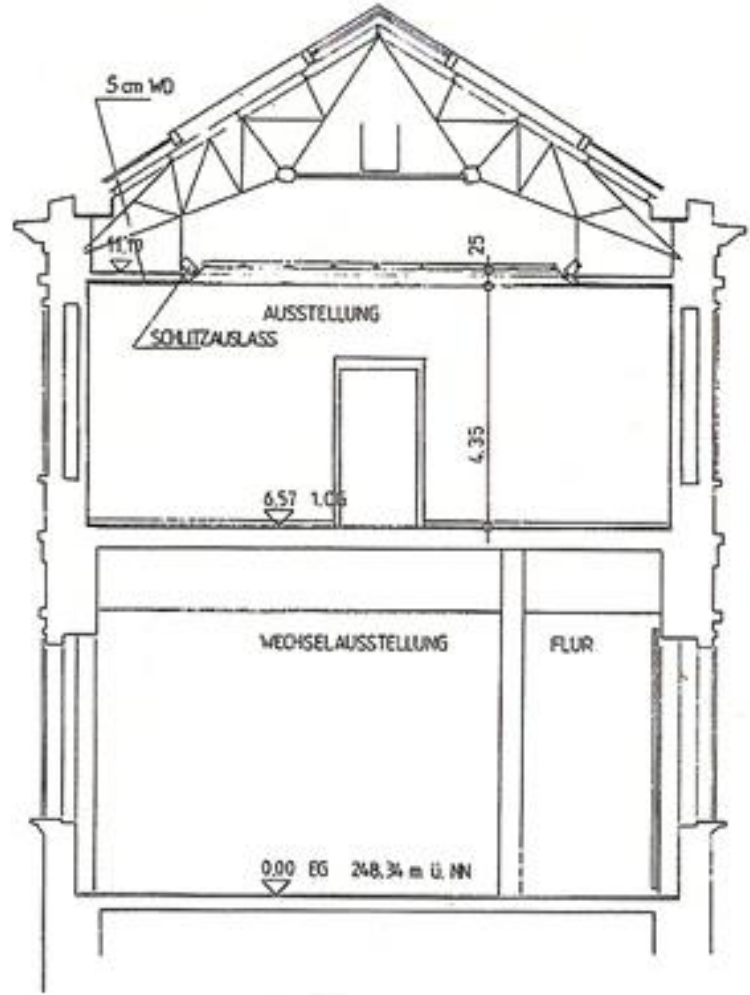
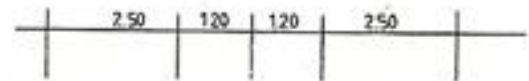

URBANSTRASSE

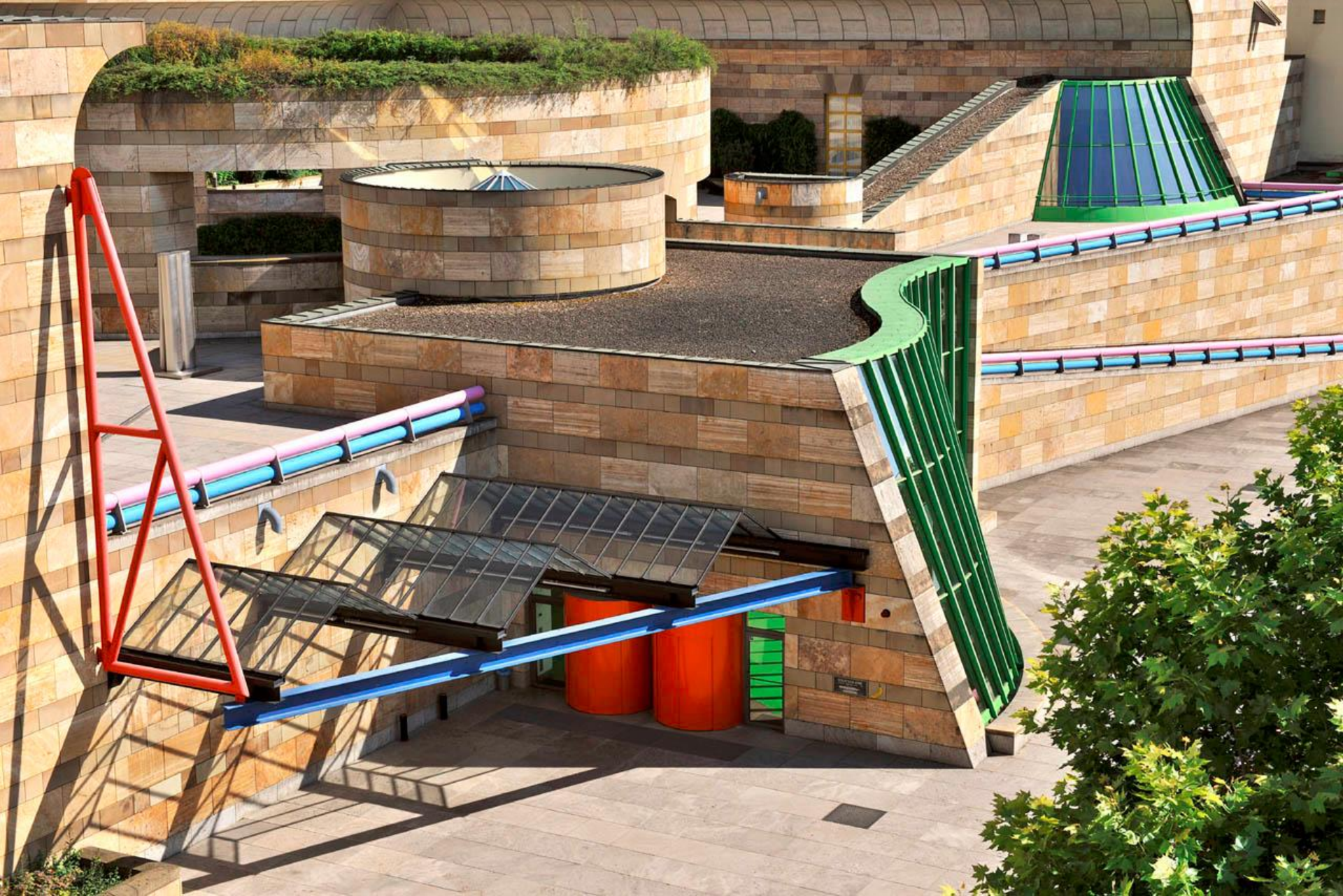

KORAD-ADENAUER-STRASSE

© Stadtvermessungsamt Stuttgart

W. VON FUCHS

Kulturforum

Gemäldegalerie
Kupferstichkabinett
Kunstabibliothek
Kunstwww.kulturforum.de

S M
P K

Eingang

Kulturforum

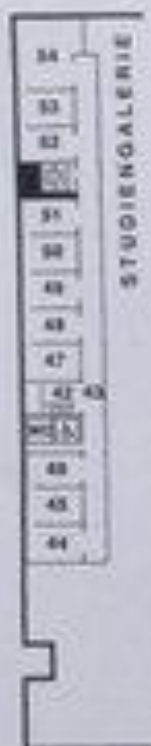
Gemäldegalerie
Kupferstichkabinett
Kunstabibliothek
Kunstgewerbemuseum

Raumplan

Eingangshalle

- III** • 1-4
Deutsche Malerei
Dürer, Cranach
• 5
Ausstellungen
Kupferstichkabinett

- NIM** • 4, 6, 7
Niederländische Malerei
Van Eyck, Bruegel

- YS-XI** • 8-19
Flemische und
holländische Malerei
Rubens, Rembrandt
• 20-22
Englische, französische

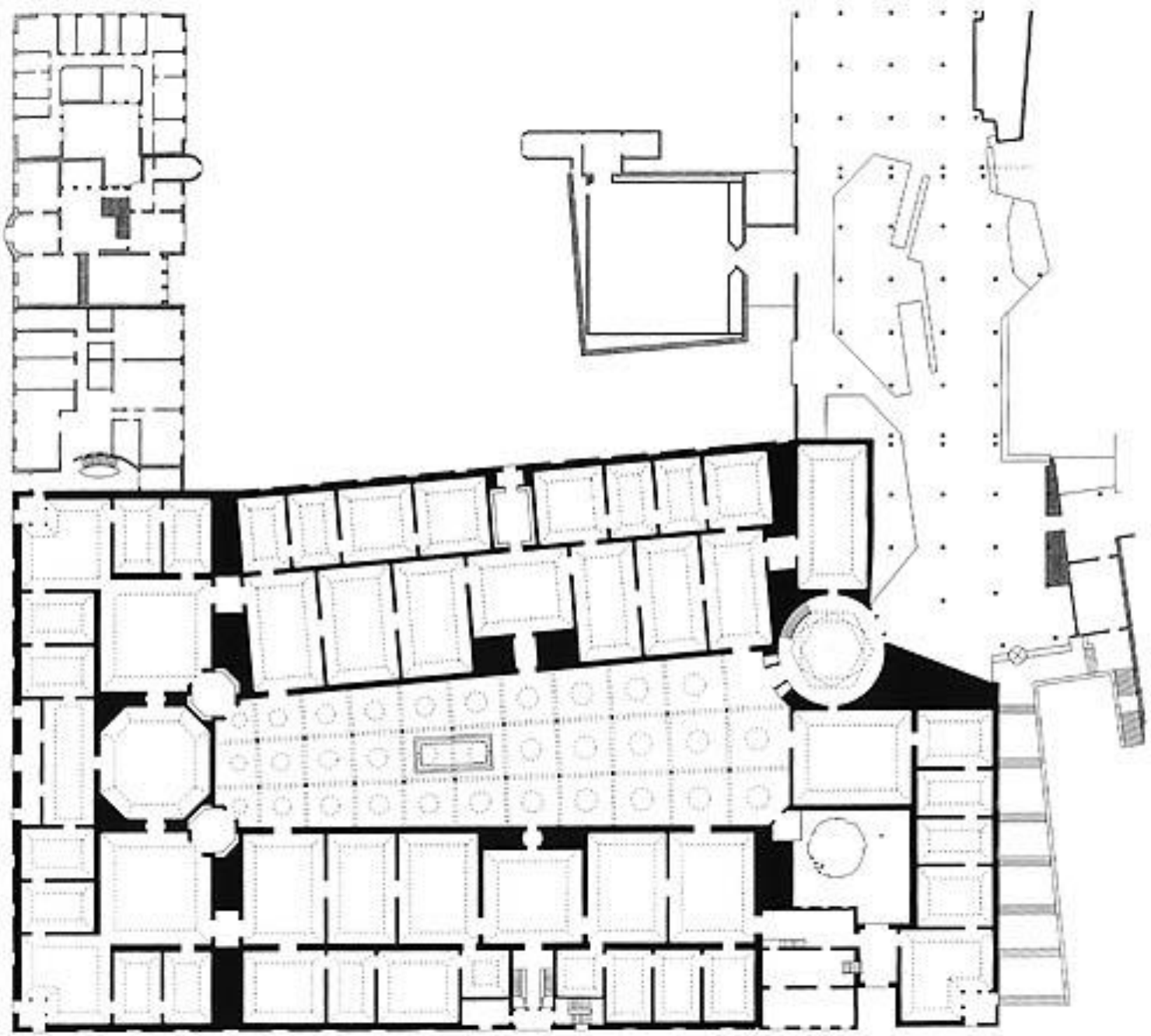
- XI-XIV** • 23-26, 27
italienische,
französische und
spanische Malerei
Caravaggio, Velázquez

- XV-XVII** • 29-32
italienische Malerei
Raffaello, Tizian
• 34
Miniaturmalerei

- XVIII** • 33
Kinder-Raum,
Kunstpädagogisches
Kabinett
• 38-41

- ▶ 43-54
Europäische Malerei
13.-18. Jahrhundert

- ▶ WC

KHM, Vídeň, 1891

Kaspar von Zumbusch: impozantní památník Marie Terezie

